

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

.....

II Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση

Επιτροπή

2001/680/EK:

- ★ Σύσταση της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2001, σχετικά με κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2001) 2503] ⁽¹⁾ 1

2001/681/EK:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2001, σχετικά με κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2001) 2504] ⁽¹⁾ 24

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ.

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Σεπτεμβρίου 2001

σχετικά με κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2001) 2503]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2001/680/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) ⁽¹⁾ καθορίζει τις βασικές απαιτήσεις για συμμετοχή των οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS).
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τη συνέπεια στην εφαρμογή του EMAS, ιδίως στον τομέα της επαλήθευσης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 4.
- (3) Η συνέπεια στον τομέα της επαλήθευσης μπορεί να εξασφαλιστεί καθιστώντας τις διατάξεις σαφείς για τους οργανισμούς και παρέχοντας άμεση καθοδήγηση στους επαληθευτές περιβάλλοντος για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- (4) Ενδείκνυται να δοθούν πρακτικές κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 που θα βοηθήσουν αποτελεσματικά τους οργανισμούς και θα συμβάλουν στην εναρμονισμένη ανάπτυξη του EMAS σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτές οι κατευθύνσεις θα πρέπει να καλύπτουν ιδίως τη συμμετοχή των υπαλλήλων όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β σημείο 4 του εν λόγω κανονισμού και τη σύνταξη των περιβαλλοντικών δηλώσεων όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ σημείο 3.1 του κανονισμού.

- (5) Οι κατευθύνσεις που προβλέπονται στην παρούσα σύσταση είναι σε συμφωνία με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

- (1) Οι περιβαλλοντικές δηλώσεις που συντάσσονται στο πλαίσιο του EMAS όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 πρέπει να συντάσσονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που ορίζει το παράρτημα Ι της παρούσας σύστασης.
- (2) Οι οργανισμοί που εφαρμόζουν το EMAS πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθύνσεις σχετικά με τη συμμετοχή των υπαλλήλων που ορίζει το παράρτημα ΙΙ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 114 της 24.4.2001, σ. 1.

(3) Οι οργανισμοί και οι επαληθευτές περιβάλλοντος πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθύνσεις σχετικά με τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών πτυχών και την αξιολόγηση της σημασίας τους που ορίζει το παράρτημα III.

(4) Οι μικρού και μεσαίου μεγέθους οργανισμοί και οι επαληθευτές περιβάλλοντος πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθύνσεις για την επαλήθευση σε ΜΜΕ που ορίζει το παράρτημα IV.

(5) Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 7 Σεπτεμβρίου 2001.

Για την Επιτροπή

Margot WALLSTRÖM

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) σχεδιάστηκε για να βοηθήσει τους οργανισμούς στη διαχείριση και τη βελτίωση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων. Οι παρούσες κατευθύνσεις έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους οργανισμούς στη σύνταξη της περιβαλλοντικής δήλωσης που απαιτείται από το σύστημα, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001, και προσδιορίζουν τα θέματα που πρέπει να εξεταστούν κατά τη σύνταξη της δήλωσης σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

Κατά την εκπόνηση των κατευθύνσεων ελήφθησαν υπόψη οι ανάγκες πληροφόρησης των ενδιαφερομένων μερών και ο τρόπος με τον οποίο θα ανταποκριθούν οι οργανισμοί σε αυτές τις ανάγκες. Η προσβασιμότητα, η διαφάνεια και η περιοδική παροχή περιβαλλοντικών πληροφοριών είναι καθοριστικοί παράγοντες που διαφοροποιούν το EMAS από τα άλλα συστήματα. Οι παράγοντες αυτοί είναι σημαντικοί για τους οργανισμούς όσον αφορά την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

1.1. Σχεδιασμός

Η ενδεδειγμένη σύνταξη της περιβαλλοντικής δήλωσης θα αυξήσει τη χρησιμότητά της και θα προσδώσει σημαντική αξία στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και της συνεχούς βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης ενός οργανισμού. Συγκεκριμένα, παρέχει μια ευκαιρία για προώθηση μιας θετικής εικόνας των επιδόσεων του οργανισμού σε πελάτες, προμηθευτές, τοπικές κοινωνίες, εργολάβους και εργαζόμενους.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη απαιτούν διαφορετικά είδη πληροφοριών. Η έγκαιρη εξέταση των αναγκών τους είναι σημαντική προκειμένου να αποφασιστεί τι θα συμπεριληφθεί στη δήλωση, η μορφή της δήλωσης και ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να κοινοποιείται.

Το EMAS παρέχει ευελιξία που επιτρέπει στους οργανισμούς να απευθύνουν σχετικές πληροφορίες σε συγκεκριμένες κατηγορίες του πληθυσμού, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι όλες οι πληροφορίες παρέχονται σε όλους τις ζητούν. Θα πρέπει να εξεταστούν οι καλύτεροι δυνατοί τρόποι καθορισμού των στόχων των πληροφοριών, είτε υπό τη μορφή ενιαίας έκδοσης είτε ως αποσπάσματα από ένα σύνολο επικυρωμένων πληροφοριών. Οι πληροφορίες που θα χρησιμοποιηθούν στην περιβαλλοντική δήλωση θα πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμες από το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και, συνεπώς, εύκολα ανακτήσιμες.

Αν και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 οι περιβαλλοντικές πληροφορίες πρέπει να διατίθενται σε έντυπη μορφή για όσους δεν διαθέτουν άλλο μέσο πρόσβασης σε αυτές (παράρτημα ΙΙΙ σημείο 3.1), οι οργανισμοί ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν όλες τις διαθέσιμες μεθόδους προκειμένου η περιβαλλοντική δήλωση να δημοσιοποιείται (παράρτημα ΙΙΙ σημείο 3.6). Τα έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή, π.χ. ιστοσελίδες, παρέχουν έναν αποδοτικό από πλευράς κόστους τρόπο παροχής πληροφοριών σε ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπων και μπορούν εύκολα να εκτυπωθούν για όσους δεν έχουν πρόσβαση σε αυτά τα μέσα. Κατ' αυτό τον τρόπο, ο οργανισμός μπορεί να αποφύγει το κόστος παραγωγής μεγάλου αριθμού πολυτελών και δαπανηρών εκδόσεων. Προκειμένου να παρέχει μια συνολική εικόνα των περιβαλλοντικών επιδόσεων των οργανισμών, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 ορίζει ότι οι πληροφορίες πρέπει να διατίθενται σε ενοποιημένη έντυπη μορφή κατά την πρώτη καταχώριση των οργανισμών και στη συνέχεια κάθε τρία χρόνια. Επιπλέον, οι οργανισμοί οφείλουν να ενημερώνουν σε ετήσια βάση αυτές τις πληροφορίες για τυχόν αλλαγές [εκτός εάν υφίστανται συνθήκες που ορίζονται στις κατευθύνσεις σχετικά με τη συχνότητα επαληθεύσεων, επικυρώσεων και ελέγχων που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ της απόφασης 2001/681/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾].

⁽¹⁾ Βλέπε σ. 24 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

1.2. Δομή και περιεχόμενο

Ως δημόσιο έγγραφο, η περιβαλλοντική δήλωση θα πρέπει να είναι σαφής και περιεκτική. Οι δηλώσεις του EMAS δεν χρειάζεται να είναι μακροσκελή, πολύπλοκα έγγραφα. Μια σύντομη, καλά παρουσιασμένη δήλωση μπορεί να μεταφέρει όλες τις δέουσες πληροφορίες στον αναγνώστη. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στις μικρές εταιρείες.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 δεν προσδιορίζει καμία δομή για την περιβαλλοντική δήλωση ούτε για τη σειρά με την οποία θα πρέπει να παρουσιάζονται τα θέματα. Εναπόκειται στον οργανισμό να αποφασίσει γι' αυτό, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του παραρτήματος III σημείο 3.2. Εάν ο οργανισμός συντάσσει ενιαία περιβαλλοντική δήλωση η οποία καλύπτει διάφορες γεωγραφικές περιοχές, θα πρέπει να εξετάσει τη δομή που θα έχει η δήλωση ώστε οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις κάθε περιοχής να προσδιορίζονται επακριβώς και να εξετάζονται στην ενιαία δήλωση (παράρτημα III σημείο 3.7).

Οι αναγνώστες της περιβαλλοντικής δήλωσης ενδέχεται να θελήσουν να συγκρίνουν τα αποτελέσματα της περιβαλλοντικής επίδοσης ενός οργανισμού διαχρονικά ώστε να εντοπίσουν τις σημαντικότερες τάσεις. Γι' αυτόν τον λόγο, είναι σημαντικό να περιλαμβάνεται το ίδιο είδος πληροφοριών με αυτές που αναφέρονται τα προηγούμενα έτη καθώς και να επαναλαμβάνονται δηλώσεις του παρελθόντος, προκειμένου να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα για τον αναγνώστη και να καταστούν οι πληροφορίες κατανοητές. Θα ήταν ίσως συνετό να διορισθεί ένα ανεξάρτητο πρόσωπο επιφορτισμένο να επανεξετάσει το έγγραφο και να διατυπώσει παρατηρήσεις όταν ολοκληρωθεί.

2. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Σε αυτό το τμήμα παρέχονται κατευθύνσεις σχετικά με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα III σημείο 3.2.

Α π α ι τ η σ η :

Στοιχείο α) «Σαφής και απερίφραστη περιγραφή του οργανισμού που καταχωρίζεται στο EMAS και σύνοψη των δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών του καθώς και, κατά περίπτωση, των σχέσεών του με τυχόν μητρικό οργανισμό»

Σ κ ο π ό ς : Να υπάρξει σαφής κατανόηση του οργανισμού και των δραστηριοτήτων του, των προϊόντων και των υπηρεσιών του.

Τ ρ ό π ο ς : Παρουσίαση της γεωγραφικής θέσης του οργανισμού και συνοπτική περιγραφή των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών του. Χάρτες με σχόλια, φωτογραφίες και διαγράμματα παρέχουν με αποτελεσματικό τρόπο αυτές τις πληροφορίες και δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για να καταδείξουν τη διάρθρωση της διαχείρισης του οργανισμού και τη σχέση του με άλλα μέρη του οργανισμού.

Η παρουσίαση θα πρέπει να δηλώνει σαφώς εάν ο οργανισμός είναι στο σύνολό του καταχωρισμένος ή όχι στο EMAS, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση με άλλα στενά συνδεδεμένα μέρη του οργανισμού, τόσο από γεωγραφική άποψη όσο και από άποψη διαχείρισης.

Εάν ο οργανισμός παράγει ευρύ φάσμα προϊόντων, αυτά μπορούν να συνδυαστούν σε ομάδες προϊόντων. Θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν τα παραγόμενα αγαθά/υπηρεσίες καθώς και ο αριθμός των εργαζομένων του οργανισμού και τα βασικά οικονομικά του στοιχεία.

Εάν η εταιρεία έχει εν μέρει στην κατοχή της θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες ή παραγωγή από εξωτερικούς φορείς, αυτό θα πρέπει να εξηγείται. Το ίδιο ισχύει για τις εξαγωγές, τις συγχωνεύσεις και τις εκποιήσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Ο ρ θ ή π ρ α κ τ ι κ ή :

- χάρτες και διαγράμματα,
- αεροφωτογραφίες με σχόλια,

- διαγράμματα ροής,
- ταξινόμηση (δηλαδή στον κώδικα NACE) του οργανισμού,
- όνομα υπεύθυνου επαφών (εάν υπάρχει).

Απαίτηση :

Στοιχείο β) «Η περιβαλλοντική πολιτική και συνοπτική περιγραφή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού»

Σκοπός : Να παρουσιαστούν οι πολιτικές δεσμεύσεις του οργανισμού και να περιγραφούν συνοπτικά οι τρόποι με τους οποίους αυτές οι δεσμεύσεις υλοποιούνται σε ολόκληρο τον οργανισμό.

Τρόπος : Να συμπεριληφθεί η περιβαλλοντική πολιτική στην περιβαλλοντική δήλωση και να περιγραφεί συνοπτικά το πλαίσιο διαχείρισης του οργανισμού για την εφαρμογή της πολιτικής. Ένα οργανόγραμμα που δείχνει την ανάθεση των ευθυνών για τα περιβαλλοντικά θέματα μπορεί να καταδείξει πώς εφαρμόζεται το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ). Ένα απλό διάγραμμα ροής ή ένα διάγραμμα μπορεί επίσης να παρουσιάσει τις συνδέσεις μεταξύ της πολιτικής, του προσδιορισμού και της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών πτυχών, των στόχων και των σκοπών καθώς και του ελέγχου.

Καλές ιδέες :

- να συμπεριληφθεί η περιβαλλοντική πολιτική και πιθανόν μια εισαγωγική επιστολή υπογεγραμμένη από τον διευθυντή της επιχείρησης,
- να συμπεριληφθεί ένα οργανόγραμμα με τους υπεύθυνους επαφών για τον περιβαλλοντικό εκπρόσωπο,
- να συμπεριληφθεί ένα διάγραμμα με τη διάρθρωση του ΣΠΔ,
- να διατυπωθούν παρατηρήσεις για τυχόν σημαντικές αλλαγές στην περιβαλλοντική πολιτική ή στο σύστημα διαχείρισης.

Απαίτηση :

Στοιχείο γ) «Περιγραφή όλων των σημαντικών άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών του οργανισμού οι οποίες έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και επεξήγηση της φύσης της επίπτωσης που σχετίζεται με αυτές τις πτυχές (παράρτημα VI)»

Σκοπός : Να παρασχεθεί μια συνολική εικόνα των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών του οργανισμού και να εξηγηθούν οι περιβαλλοντικές συνέπειες των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών του. Το βασικό θέμα είναι να κατανοήσει ο αναγνώστης τη σύνδεση μεταξύ της δραστηριότητας του οργανισμού και των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει η δραστηριότητα αυτή.

Τρόπος : Ο οργανισμός μπορεί να περιγράψει πώς επιδρά στο περιβάλλον καθεμία από τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές του. Ως εναλλακτική λύση, ο οργανισμός μπορεί να παρουσιάσει διάφορα περιβαλλοντικά μέσα (π.χ. αέρας, νερό, χλωρίδα, πανίδα) και να περιγράψει ποιες από τις σημαντικές πτυχές του επιδρούν σε καθένα από αυτά. Τα διαγράμματα εισόδου/εξόδου, οι πίνακες και τα σχολιασμένα εικονογράμματα αποτελούν όλα χρήσιμους συνοπτικούς παρουσιάσεις αυτών των πληροφοριών. Βλέπε επίσης τις κατευθύνσεις για τις περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις που καθορίζονται στο παράρτημα III της παρούσας σύστασης.

Μπορούν επίσης να διατυπωθούν παρατηρήσεις για τις επιπτώσεις ατυχημάτων και τις περιβαλλοντικές ευθύνες. Οι επιπτώσεις που συνδέονται με παρελθούσες δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να μεταφραστούν σε μελλοντικές ευθύνες μπορεί να είναι επίσης σημαντικές.

Παράδειγμα — Περιβαλλοντικές πτυχές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Είναι σημαντικό η δήλωση του EMAS να περιγράφει σαφώς της σχέση μεταξύ του περιβαλλοντικού προγράμματος με τις ποικίλες δραστηριότητές του και του δυνητικού χαρακτήρα των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους. Ένας τρόπος να περιγραφεί αυτό είναι να χρησιμοποιηθεί ένας πίνακας, ο οποίος θα καταδεικνύει τη σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων του προγράμματος και του συναφούς χαρακτήρα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ		
<i>Αγορά υλικών για μεταποίηση, διανομή και προώθηση πωλήσεων</i>		
Αγορά πλαστικών υλών για μεταποίηση		Μείωση των μη ανανεώσιμων πόρων
Αγορά χάρτου, χαρτονιού και έντυπου υλικού		Μείωση της βιοποικιλότητας, συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και ρύπανση των υδάτων
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ		
<i>(Να προστεθούν στοιχεία και αριθμοί για επιχειρήσεις μεταποίησης προϊόντων και παρόχους υπηρεσιών)</i> <i>Μεταποίηση προϊόντος</i>		
Μορφοποίηση προϊόντος με πρέσα		Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και οξίνιση
Μορφοποίηση προϊόντος με πρέσα και εκτύπωση προϊόντος		Τοπική ατμοσφαιρική ρύπανση. Αλουμίνιο, βερνίκι, μελάνι και απόβλητα διαλυτών.
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
<i>Ανάπτυξη, προαγωγή και προώθηση πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών</i>		
Δημιουργία γραφικών για συσκευασίες και εμπορική προώθηση προϊόντων		Δημιουργία αποβλήτων μέσω της χρήσης και διάθεσης φωτογραφικών υλικών και χημικών που περιέχουν μέταλλα και οξέα
Δραστηριότητες γραφείου όπου χρησιμοποιείται ενέργεια, χαρτί και εξοπλισμός γραφείου		Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και δημιουργία αποβλήτων
ΔΙΑΝΟΜΗ		
<i>Μεταφορά προϊόντων οδικώς και αεροπορικώς από τους χώρους μεταποίησης στα κέντρα διανομής και στους πελάτες χονδρικής και λιανικής</i>		
Χρήση χαρτονιού και θερμοσυρρικνωτικού περιτυλίγματος σε συσκευασίες για διαμετακόμιση		Χρήση πόρων και δημιουργία αποβλήτων
Οδικές και αεροπορικές μεταφορές		Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη και τοπική ατμοσφαιρική ρύπανση. Μείωση των αποθεμάτων πετρελαίου. Συμφόρηση και ηχορύπανση
ΔΙΑΘΕΣΗ		
<i>Διάθεση αποβλήτων από πελάτες, αδιάθετες ποσότητες και εξάλειψη μέσω επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης, υγειονομικής ταφής ή καύσης</i>		
Διάθεση των συσκευασιών προϊόντων από καταναλωτές		Αύξηση της ροής των οικιακών αποβλήτων

Ένας άλλος τρόπος είναι να συσχετιστούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των οργανισμών με τις εισροές και τις εκροές των λειτουργιών τους στον αποκαλούμενο περιβαλλοντικό ισολογισμό:

ΕΙΣΡΟΕΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
Καύσιμα αεροσκαφών	Ατμοσφαιρικές εκπομπές υπό μορφήν: — διοξειδίου του άνθρακα — υδρατμών — υδρογονανθράκων — οξειδίων του αζώτου Ατμοί καυσίμων (κυρίως εκπομπές στην ατμόσφαιρα) — διοξειδίου του άνθρακα, — υδρογονανθράκων	Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, δημιουργία τροποσφαιρικού όζοντος Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, οξίνιση, δημιουργία τροποσφαιρικού όζοντος, μείωση του στρώματος του όζοντος της στρατόσφαιρας, υπερβολική χρήση λιπασμάτων Κατανάλωση μη ανανεώσιμων πόρων Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη Συνολική αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, δημιουργία τροποσφαιρικού όζοντος

Καλές ιδέες:

- να συμπεριληφθούν τα κριτήρια προσδιορισμού των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την εκπλήρωση της απαίτησης του παραρτήματος VI σημείο 6.1,
- να χρησιμοποιηθούν πίνακες, διαγράμματα ή διαγράμματα ροής.

Απαίτηση:

Στοιχείο δ) «Περιγραφή των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων σε σχέση με τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις»

Σκοπός: Να καταδειχθεί τι σκοπεύει να κάνει ο οργανισμός για να βελτιώσει την περιβαλλοντική επίδοσή του. Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα των οργανισμών, με τους αντικειμενικούς του σκοπούς και στόχους, θα βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει τις δραστηριότητες του οργανισμού για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής του επίδοσης. Ο οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να καταδείξει σαφή σχέση μεταξύ των θεμάτων που θεωρεί ως τα πλέον σημαντικά και των σχεδίων που έχει για βελτίωση.

Τρόπος: Να συσχετιστούν οι σκοποί και οι στόχοι με τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις. Αυτός ο συσχετισμός μπορεί να παρουσιαστεί σε έναν πίνακα ο οποίος περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα πρέπει να επιτευχθούν οι σκοποί και οι στόχοι. Αυτό θα μπορούσε να συνδυαστεί με τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του στοιχείου γ) ανωτέρω. Να παρουσιαστούν οι σκοποί και οι στόχοι ούτως ώστε να είναι συγκεκριμένοι, επαρκείς και συναφείς, και όπου είναι δυνατόν, μετρήσιμοι.

Παράδειγμα — Περιβαλλοντικό πρόγραμμα, αντικειμενικοί σκοποί και στόχοι

Θέματα	Αντικειμενικοί σκοποί/στόχοι	Δραστηριότητες	Χρονικό πλαίσιο
Υλικά και χρήση υλικών	Μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω της χρήσης υλικών έως 20 %	Ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών στην πολιτική αγορών	τέλος 200X
Διαλύτες και πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs)	Μείωση της εκπομπής διαλυτών στα κάτωθι μέσα ετήσια επίπεδα:	Εγκατάσταση νέων βαφείων για υδατοδιαλυτή τελική στρώση βαφής	μέσα 200X
Εκπομπές και VOCs	— 53 g/m ² (στερεοί) — 56 g/m ² μεταλλικοί)	Εισαγωγή νέων λειτουργιών βαφείου	μέσα 200X

Καλές ιδέες:

- να περιγραφεί εν συντομία το σκεπτικό για τον καθορισμό των σκοπών και των στόχων, με αναφορά των μεθόδων προφύλαξης, εάν υπάρχουν,
- να προσδιοριστούν οι ευθύνες για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων,
- να προσδιοριστεί το κόστος επίτευξης των σκοπών και των στόχων,
- να γίνει συσχετισμός με στόχους και σκοπούς παρελθόντων περιόδων κατά τις οποίες υποβλήθηκαν εκθέσεις.

Απαίτηση:

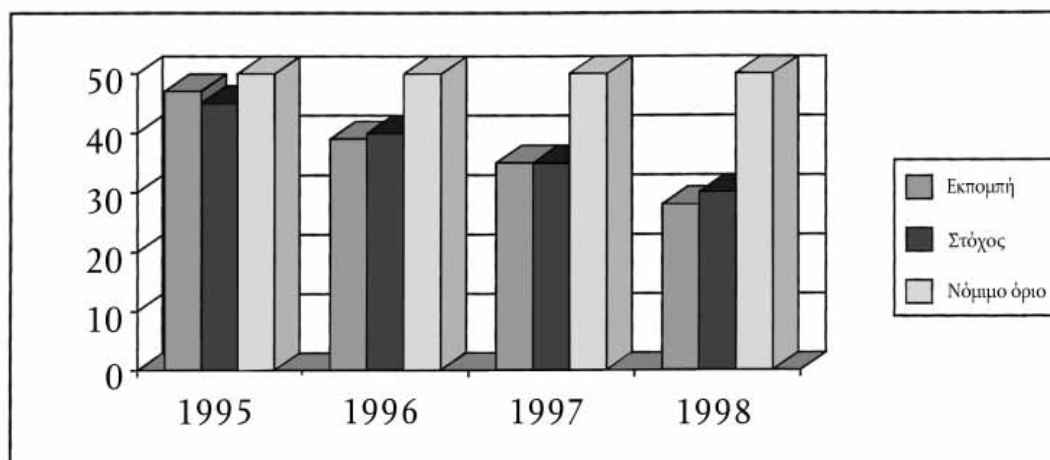
Στοιχείο ε) «Σύνοψη των διαθέσιμων στοιχείων σχετικά με την επίδοση του οργανισμού σε σύγκριση προς τους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους του που συνδέονται με τη σημαντική περιβαλλοντική επίπτωσή του. Η σύνοψη μπορεί να περιλαμβάνει αριθμητικά στοιχεία για τις εκπομπές ρύπων, την παραγωγή αποβλήτων, την κατανάλωση πρώτων υλών, ενέργειας και νερού, το θόρυβο καθώς και άλλες πτυχές που αναφέρονται στο παράρτημα VI. Τα στοιχεία επιτρέπουν την ετήσια σύγκριση για την αξιολόγηση της εξέλιξης της περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού»

Σκοπός: Να παρουσιαστούν τα στοιχεία σχετικά με την περιβαλλοντική επίδοση του οργανισμού και την πρόδοσή του ως προς την επίτευξη των σκοπών και των στόχων του. Να καταδειχθούν επίσης οι συν τω χρόνω μεταβολές της περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού.

Τρόπος: Υποβολή στοιχείων σχετικά με την περιβαλλοντική επίδοση σε σύγκριση με τους σκοπούς και τους στόχους για τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές που προσδιορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα VI. Η επίδοση μπορεί να παρουσιαστεί με πολλούς τρόπους όπως γραφικά, διαγράμματα και πίνακες. Οι απόλυτοι αριθμοί σχετικά με την επίδοση θα μπορούσαν να συνδυαστούν με δείκτες επίδοσης και κατ' αυτόν τον τρόπο να συσχετιστεί η επίδοση με το προϊόν της παραγωγής, τον ετήσιο κύκλο εργασιών κ.λπ. Κατά την υποβολή των στοιχείων, χρειάζεται να δοθεί προσοχή έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν οι σωστές μονάδες μέτρησης. Όταν τα στοιχεία συγκεντρώνονται από διάφορες πηγές στο ΣΠΔ, ο οργανισμός θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει ότι η μέθοδος συγκέντρωσης είναι ακριβής και ότι μπορεί να ελεγχθεί και να αναπαράχθει από τον επαληθευτή. Τα στοιχεία θα πρέπει να υποβάλλονται με μορφή ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση σε ετήσια βάση.

Ενδέχεται να μην επιτευχθεί το σύνολο των σκοπών και των στόχων εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, ιδίως εάν ο οργανισμός επιδιώκει να επιτύχει εξαιρετικά υψηλούς στόχους. Εάν οι σκοποί και οι στόχοι δεν έχουν εκπληρωθεί, καλό είναι να περιλαμβάνεται στην περιβαλλοντική δήλωση σημείωση σχετικά με τους λόγους αυτής της αδυναμίας.

Παράδειγμα — Εκπομπή CO₂ σε σχέση με στόχους και νομικές διατάξεις

Καλές ιδέες:

- Η χρήση των δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης συμβάλλει στην αύξηση της σαφήνειας, της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των πληροφοριών που παρέχει ένας οργανισμός,
- να αναλυθεί η δράση που έχει αναληφθεί για την επίτευξη των υφιστάμενων επιπέδων επίδοσης,

- να καταδειχθεί η επίδοση σε σχέση με τους σκοπούς και τους στόχους καθώς και σε σύγκριση με τις νομικές απαιτήσεις καθώς και με τους εθνικούς και τομεακούς περιβαλλοντικούς στόχους,
- να αναλυθεί ο τρόπος απόκτησης και επεξεργασίας των δεδομένων,
- να αναφερθεί εκ νέου ο βαθμός επίτευξης στόχων και σκοπών από προγενέστερες περιβαλλοντικές δηλώσεις ώστε να παρασχεθεί πλήρης εικόνα της περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού,
- να διατυπωθούν παρατηρήσεις σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν επιτεύχθηκαν οι στόχοι,
- να διατυπωθούν παρατηρήσεις εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία (δεν διενεργήθηκαν μετρήσεις, δεν έχουν χορηγηθεί περιβαλλοντικές άδειες ή δεν τίθεται θέμα συμμόρφωσης προς οριακές τιμές κ.λπ.).

Απαιτηση:

Στοιχείο στ) «Άλλοι παράγοντες που αφορούν την περιβαλλοντική επίδοση, συμπεριλαμβανομένης της επίδοσης σε σχέση με τις νομοθετικές διατάξεις όσον αφορά τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους»

Σκοπός: Όπου ο οργανισμός υποβάλλει στοιχεία, χρειάζεται να αναφέρεται η περιβαλλοντική του επίδοση σε σχέση με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αποτελούν αντικείμενο ρυθμίσεων, η επίδοσή του ως προς την τήρηση της νομοθεσίας. Ο οργανισμός δύναται να συμπεριλάβει στη δήλωση και άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με την περιβαλλοντική επίδοσή του.

Τρόπος: Κατά την υποβολή των στοιχείων στο στοιχείο δ), ο οργανισμός μπορεί να συμπεριλάβει και πληροφορίες σχετικά με νομικούς περιορισμούς, για να δείξει ότι επιτυγχάνεται η συμμόρφωση. Άλλες πληροφορίες που δύναται να παράσχει ο οργανισμός περιλαμβάνουν λεπτομέρειες σχετικά με επενδύσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, την υποστήριξη τοπικών περιβαλλοντικών ομάδων και την ανάληψη δράσεων για την προώθηση του διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να συμπεριλάβουν στοιχεία σχετικά με τα υφιστάμενα σχέδια ασφαλείας.

Καλές ιδέες:

- πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα,
- πολιτικές δημοσίων συμβάσεων,
- σημαντικές αποφάσεις και επενδύσεις,
- μέτρα προφύλαξης/δραστηριότητες προστασίας του περιβάλλοντος/προληπτικά μέτρα,
- διαμαρτυρίες, προβληματισμοί του κοινού ή της κοινότητας,
- έρευνα και ανάπτυξη,
- συμβάντα και παραβάσεις,
- προϋπολογισμός.

Απαιτηση:

Στοιχείο ζ) «Ονοματεπώνυμο και αριθμός διαπίστευσης του επαληθευτή περιβάλλοντος και ημερομηνία διαπίστευσης»

Σκοπός: Να παρασχεθούν πληροφορίες σχετικά με τον επαληθευτή της περιβαλλοντικής έκθεσης και το χρόνο διενέργειας της επαλήθευσης.

Τρόπος: Αυτό μπορεί να γίνει χρησιμοποιώντας μια τυποποιημένη δήλωση όπου εξηγείται τι έκανε ο επαληθευτής για επικυρώσει τη δήλωση.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΟΣΕΩΝ

Η χρήση των δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης συμβάλλει στην αύξηση της σαφήνειας, της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των πληροφοριών που παρέχει ένας οργανισμός. Η επιλογή των δεικτών αυτών είναι σημαντική, και πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του παραρτήματος III σημείο 3.3. Η Επιτροπή, εν ευθέτω χρόνω, θα εκπονήσει κατευθύνσεις σχετικά με την επιλογή και τη χρήση των δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης.

4. ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΥΣ

Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να δημοσιεύσουν πληροφορίες προοριζόμενες συγκεκριμένα για επιμέρους ενδιαφερόμενα μέρη. Ακολουθούν ορισμένες ιδέες σχετικά με προβληματισμούς διαφορετικών ομάδων ενδιαφερομένων μερών. Βλέπε επίσης παράρτημα ΙΙΙ σημείο 3.6.

Ενδιαφερόμενα μέρη και ανάγκες ενημέρωσης

4.1. Τοπική κοινότητα

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον μπορεί να αναμένεται για

- τις περιβαλλοντικές και τις υγειονομικές πτυχές των παραγόμενων και εκπεμπόμενων ουσιών,
- τους εξωτερικούς κινδύνους και τον τρόπο πρόληψης ή αντιμετώπισής τους από τον οργανισμό,
- πληροφορίες σχετικά με τη φύση και τον αριθμό των διαμαρτυριών καθώς και τρόπο αντιμετώπισης όσων διαμαρτύρονται και τη διευθέτηση των θεμάτων που αποτελούν αντικείμενο των διαμαρτυριών,
- πληροφορίες σχετικά με τη μη συμμόρφωση προς τις επιτρεπόμενες εκπομπές και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποφυγή επανεμφάνισης του φαινομένου.

4.2. Πελάτες

Συχνά οι σχέσεις μεταξύ ενός οργανισμού και των προμηθευτών και των πελατών του είναι μακροχρόνιες. Οι πελάτες συνιστούν ομάδα-στόχο με ιδιαίτερη επιρροή. Μπορούν να εκφράζουν συγκεκριμένες περιβαλλοντικές απαιτήσεις προς τους προμηθευτές τους (πολιτικές δημόσιων συμβάσεων), αναφορικά με προϊόντα, με διαδικασίες, υπηρεσίες ή διαχείριση.

Οι ειδικές πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους πελάτες και οι περιβαλλοντικές βελτιώσεις που είναι επιθυμητές μπορούν κατά πάσα πιθανότητα να προσδιοριστούν καλύτερα μέσω στενών αμοιβαίων επαφών και συνεργασίας.

4.3. Εργαζόμενοι

Πολλοί οργανισμοί θεωρούν τους εργαζομένους τους σημαντική ομάδα χρηστών της περιβαλλοντικής δήλωσης. Εάν είναι σκόπιμο, ο οργανισμός μπορεί να θέσει την περιβαλλοντική έκθεση προς συζήτηση στο συμβούλιο εργαζομένων. Μπορεί να αναμένεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ακόλουθα θέματα:

- τη σχέση μεταξύ της περιβαλλοντικής κατάστασης και των συνθηκών εργασίας, περιλαμβανομένων ατυχημάτων και συμβάντων και του τρόπου αντιμετώπισής τους,
- τα σχέδια και τις πιθανότητες ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης στον τομέα του περιβάλλοντος,
- την εφαρμογή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

4.4. Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα/Επενδυτές

Μια όλο και μεγαλύτερη ομάδα επενδυτών, τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών εκδηλώνουν ενδιαφέρον για την περιβαλλοντική στρατηγική και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των οργανισμών. Αναμένεται ενδιαφέρον ιδιαίτερα για:

- την περιβαλλοντική στρατηγική και την επίδοση ενός οργανισμού σε επιχειρησιακό επίπεδο,
- τη σχέση μεταξύ των περιβαλλοντικών και των χρηματοοικονομικών πληροφοριών,
- τη συμπεριφορά ενός οργανισμού όσον αφορά τη συμμόρφωση και την ποιότητα της περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- τη ρύπανση του εδάφους και την παρουσία ουσιών υψηλού κινδύνου, όπως ο αμιάντος στα κτήρια, τους πιθανούς περιβαλλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις (νέες) παραγωγικές διαδικασίες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

4.5. Άλλα ενδιαφερόμενα μέρη του κοινωνικού συνόλου

Οι καταναλωτές και οι οργανώσεις τους, καθώς και οι περιβαλλοντικές ΜΚΟ, συχνά ενδιαφέρονται για:

- τις περιβαλλοντικές πολιτικές και τις επιδόσεις των οργανισμών, σε σχέση με διαδικασίες, προϊόντα και υπηρεσίες,
- επίκαιρα θέματα της πολιτικής ή του χώρου των μέσων μαζικής ενημέρωσης, π.χ. οι προσπάθειες ανακύκλωσης των χρησιμοποιημένων προϊόντων στη βιομηχανία ηλεκτρονικών ειδών, η εξάλειψη των τοξικών ουσιών στον τομέα παραγωγής βαφών και κόλλας, η προέλευση του ξύλου στη βιομηχανία ξυλείας και επιπλοποιίας, κ.λπ. Όλοι οι οργανισμοί θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι είναι συνετό να διασαφηνίσουν τη θέση τους, τις προσπάθειες και τα αποτελέσματα επί αυτών των θεμάτων,
- τη συν τω χρόνω εξέλιξη της περιβαλλοντικής επίδοσης σε επιμέρους τοποθεσίες καθώς και σε επιχειρησιακό επίπεδο, ειδικά σε ένα σαφές πλαίσιο, έτσι ώστε να είναι δυνατές οι συγκρίσεις σε σχέση με τις νομικές απαιτήσεις, τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες και τις επιδόσεις άλλων, συγκρίσιμων οργανισμών,
- πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, όχι σε σχέση με τις εκπομπές, αλλά και σε σχέση με τις έμμεσες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως χρήση πρώτων υλών, προϊόντων και υπηρεσιών, προϊόντα στο τέλος του κύκλου ζωής τους και μεταφορές,
- τον τρόπο εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης στη λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι κατευθύνσεις σχετικά με τη συμμετοχή των εργαζομένων στο πλαίσιο του EMAS II βασίζονται στα ακόλουθα:

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 όπου αναφέρεται ότι:

«Σκοπός του EMAS είναι η προώθηση της συνεχούς βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των οργανισμών με:

...

δ) ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων στον οργανισμό, καθώς και κατάλληλη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση οι οποίες διευκολύνουν τη δραστήρια συνεργασία στα καθήκοντα που αναφέρονται στο στοιχείο α). Εφόσον το ζητήσουν, συμμετέχουν επίσης τυχόν αντιπρόσωποι των εργαζομένων.»

Στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 όπου αναφέρεται ότι:

«Ο οργανισμός πρέπει να εντοπίζει τις ανάγκες κατάρτισης. Ο οργανισμός θα πρέπει να αξιώνει να καταρτίζονται με τον απαιτούμενο τρόπο όλα τα μέλη του προσωπικού οι εργασίες του οποίου ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο για το περιβάλλον.

Ο οργανισμός πρέπει να θεσπίζει και να διατηρεί σε ισχύ εκείνες τις διαδικασίες με τις οποίες οι εργαζόμενοι ή τα μέλη του που ασκούν τα αντίστοιχα λειτουργικά καθήκοντα και σε κάθε επίπεδο να έχουν επίγνωση σχετικά με:

- α) τη σημασία που έχουν η συμμόρφωση με την περιβαλλοντική πολιτική και τις διαδικασίες και η τήρηση των απαιτήσεων του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης·
- β) το σημαντικό υφιστάμενο ή πιθανό αντίκτυπο για το περιβάλλον από τις δραστηριότητές τους και τα οφέλη για το περιβάλλον που προκύπτουν από τη βελτίωση των προσωπικών επιδόσεων·
- γ) τους ρόλους και τις ευθύνες που αυτοί εσωμίζονται για την επίτευξη της συμμόρφωσης με την ασκούμενη περιβαλλοντική πολιτική και διαδικασίες καθώς και με τις απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας για την αντιμετώπιση κατεπειγόντων περιστατικών και τις απαιτήσεις άμεσης ανταπόκρισης·
- δ) τις συνέπειες που είναι πιθανόν να έχει η εγκατάλειψη των καθοριζόμενων διαδικασιών λειτουργίας.

Το προσωπικό που ασκεί τα συγκεκριμένα καθήκοντα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο για το περιβάλλον πρέπει να διαθέτει τα ανάλογα προσόντα με κριτήριο την κατάλληλη εκπαίδευση, κατάρτιση ή/και εμπειρία (παράρτημα I σημείο A.4.2).»

«Πέραν των απαιτήσεων του παραρτήματος 1 μέρος A, οι εργαζόμενοι συμμετέχουν στη διεργασία που αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του οργανισμού. Για το σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να αξιοποιούνται οι κατάλληλες μορφές συμμετοχής, όπως το σύστημα του βιβλίου προτάσεων ή η ομαδική δουλειά για τη διεκπεραίωση ενός συγκεκριμένου σχεδίου στις περιβαλλοντικές επιτροπές. Οι οργανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις κατευθύνσεις της Επιτροπής για την ορθή πρακτική στον τομέα αυτό. Εφόσον το ζητήσουν, συμμετέχουν επίσης τυχόν αντιπρόσωποι των εργαζομένων (παράρτημα I σημείο B.4).»

Η συμμετοχή όλων στο περιβαλλοντικό έργο αποτελεί μια ευκαιρία εργασίας με αποτελεσματικό τρόπο και συνιστά προϋπόθεση για την επιτυχία. Η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων στη διαδικασία συνεχούς βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης των οργανισμών δεν θα πρέπει να θεωρείται βάρος. Οι παρούσες κατευθύνσεις επιδιώκουν να τονίσουν το αντίθετο.

Οι κατευθύνσεις υποδεικνύουν τρόπους και μέσα ενεργού ανάμειξης των εργαζομένων που εξασφαλίζουν αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση του έργου, επιβαρύνουν λιγότερο τόσο τη διοίκηση όσο και τους εργαζομένους και εξασφαλίζουν ορθή εφαρμογή του EMAS.

Οι εργασίες επί περιβαλλοντικών θεμάτων πρέπει να είναι συνεχείς. Χωρίς την ενεργό ανάμειξη και συμμετοχή όλων (διοίκησης και εργαζομένων) ενός οργανισμού, αυτό δεν θα επιτευχθεί.

Η συμμετοχή όλων των μελών ενός οργανισμού στις εργασίες αυτές αποτελεί επίσης τον ορθό τρόπο διατήρησης ενός ζωντανού και σφριγηλού συστήματος διαχείρισης. Η εμπειρία έχει δείξει ότι τα συστήματα διαχείρισης στα οποία δεν συμμετέχουν όλοι ενεργά τείνουν να γίνονται γραφειοκρατικά και να μην λειτουργούν ομαλά.

Είναι σημαντικό οι εργαζόμενοι να θεωρούν το περιβαλλοντικό έργο όχι ως απειλή αλλά ως ευκαιρία, μεταξύ άλλων, για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και για τη δημιουργία αισθήματος υπερηφάνειας διότι εργάζονται σε έναν οργανισμό που δεν βλάπτει το περιβάλλον.

Οι έρευνες, ο έλεγχος των οργανισμών του EMAS και η εμπειρία σε θέματα αλλαγής της οργάνωσης της εργασίας εν γένει, έχουν δείξει ότι όταν όλοι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν συνεχώς με ενεργό τρόπο στο έργο, και ιδίως όταν οι εκπρόσωποί τους αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο σε αυτό, το αποτέλεσμα είναι καλύτερο.

Η εμπειρία έχει επίσης δείξει ότι η κόπωση που μπορεί να εμφανιστεί μετά από περίοδο εργασίας με συστήματα όπως το EMAS και το EN ISO 14001 μπορεί να αποφευχθεί με την ενεργό ανάμειξη των εργαζομένων.

2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2.1. Γενικά

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η ενεργός ανάμειξη των εργαζομένων αποτελεί κινητήριο δύναμη και προϋπόθεση για συνεχείς και επιτυχείς περιβαλλοντικές βελτιώσεις, καθώς και βασικά πόρο για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η ενεργός ανάμειξη των εργαζομένων είναι η ορθή μέθοδος επιτυχούς εδραίωσης του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου στον οργανισμό.

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι ο όρος «συμμετοχή των εργαζομένων» περιλαμβάνει τόσο τη συμμετοχή όσο και την ενημέρωση κάθε μεμονωμένου εργαζόμενου αλλά και των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να αποτελέσει μέρος του συστήματος συμμετοχής των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα.

Θα πρέπει να αναπτυχθούν μέσα για την ενεργό ανάμειξη των εργαζομένων.

Οι επαληθευτές θα πρέπει να λαμβάνουν αποδεικτικά στοιχεία ότι αυτό συμβαίνει. Τέτοια στοιχεία θα μπορούσαν να είναι, για παράδειγμα:

τα πρακτικά συνεδριάσεων με συνδικαλιστικές ενώσεις, συμβούλια εργαζομένων και λοιπούς οργανισμούς εκπροσώπησης εργαζομένων και λοιπές συνεδριάσεις εντός του οργανισμού

η διαθεσιμότητα των προγραμμάτων κατάλληλης εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης

η διευκόλυνση των εργαζομένων για διατύπωση προτάσεων (σύστημα βιβλίου υποβολής υποδείξεων)

η διαθεσιμότητα περιβαλλοντικών επιτροπών

οι συνεδριάσεις μεταξύ εκπροσώπων της διοίκησης και εργαζομένων, με θέμα τις περιβαλλοντικές επιδόσεις

η δημιουργία περιβαλλοντικών ομάδων ή ομάδων εργασίας ή ομάδων οι οποίες συγκροτούνται με γνώμονα την εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου

ο τακτικός ρυθμός παροχής πληροφοριών προς τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους

οι επαφές μεταξύ επαληθευτή και εργαζομένων και των εκπροσώπων τους

η ενεργός ανάμειξη, πληροφόρηση και συμμετοχή μεταξύ περιβαλλοντικού υπευθύνου/εκπροσώπου της διοίκησης και εργαζομένων και των εκπροσώπων τους

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η δέσμευση, η ανταπόκριση και η ενεργός στήριξη από την πλευρά της διοίκησης αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία αυτών των διαδικασιών. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να τονιστεί η ανάγκη τροφοδότησης των εργαζομένων με τα επεξεργασμένα στοιχεία από τη διοίκηση.

2.2. Εκπαίδευση και κατάρτιση

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει την ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης και κατάρτισης του προσωπικού σε περιβαλλοντικά θέματα. Βασική ενημέρωση και κατάρτιση θα πρέπει να παρέχεται σε όλους τους εργαζομένους. Η κατάρτιση της διοίκησης συνιστά επίσης σημαντικό μέρος της διαχείρισης των αλλαγών.

Οι εργαζόμενοι που εμπλέκονται πιο άμεσα στην περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού, για παράδειγμα μέσα της συμμετοχής σε μικτές ομάδες εργασίας, θα πρέπει να αναβαθμίσουν σημαντικά τα προσόντα τους. Το έργο της αναβάθμισης μπορεί να επεκταθεί, μεταξύ άλλων, στο EMAS, στις περιβαλλοντικές πολιτικές, τις ορθές πρακτικές και τα θέματα επικοινωνίας.

2.3. Επίπεδα ανάμειξης

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η συμμετοχή των εργαζομένων είναι σημαντική και απαραίτητη σε όλα επίπεδα και σε όλα τα στάδια από την πρώτη ημέρα έναρξης του έργου περιβαλλοντικής διαχείρισης. Συνεπώς, οι οργανισμοί θα πρέπει να φροντίζουν για την ενεργό ανάμειξη των εργαζομένων:

- στη διατύπωση των περιβαλλοντικών πολιτικών του οργανισμού,
- στην αρχική περιβαλλοντική επισκόπηση και ανάλυση των τελευταίων εξελίξεων, καθώς και στη συλλογή και επαλήθευση των πληροφοριών,
- στην καθιέρωση και υλοποίηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου που θα συμβάλει στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων,
- στις περιβαλλοντικές επιτροπές για να πληροφορούνται και να υλοποιείται η συμμετοχή μεταξύ των περιβαλλοντικών υπαλλήλων/εκπροσώπων των οργάνων διαχείρισης και των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους,
- σε κοινές ομάδες εργασίας για το πρόγραμμα περιβαλλοντικής δράσης και τον έλεγχο του περιβαλλοντικού έργου,
- στην επεξεργασία των περιβαλλοντικών δηλώσεων.

2.4. Συστήματα διατύπωσης προτάσεων από τους εργαζόμενους και επιβράβευσής τους

Ο οργανισμός θα πρέπει να φροντίσει να υπάρχουν απλοί τρόποι ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να διατυπώνουν προτάσεις για τη βελτίωση του περιβάλλοντος. Αυτό θα μπορούσε για παράδειγμα να γίνει με τη δημιουργία θυρίδων υποβολής προτάσεων.

Όταν οι δράσεις που αναλαμβάνουν οι εργαζόμενοι οδηγούν σε βελτίωση των οικονομικών ή/και περιβαλλοντικών επιδόσεων του οργανισμού, αυτοί πρέπει να επιβραβεύονται, με δυνατότητα προσφυγής σε οικονομικές και άλλες μορφές επιβράβευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Στόχος του παρόντος εγγράφου είναι να παράσχει κατευθύνσεις για τον προσδιορισμό σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών που ανακύπτουν από δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες επί των οποίων έχει διαχειριστικό έλεγχο ή επιρροή, σύμφωνα με το παράρτημα VI, ένας οργανισμός που εφαρμόζει σύστημα EMAS. Στο πλαίσιο του EMAS, οι σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές βρίσκονται στο επίκεντρο της προσοχής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης ενός οργανισμού, της αξιολόγησης και της βελτίωσης των περιβαλλοντικών του επιδόσεων μέσω του καθορισμού στόχων και σκοπών καθώς και της διαρκούς διαδικασίας επανεξέτασης. Οι σημαντικές περιβαλλοντικές δηλώσεις, σύμφωνα με το παράρτημα III.

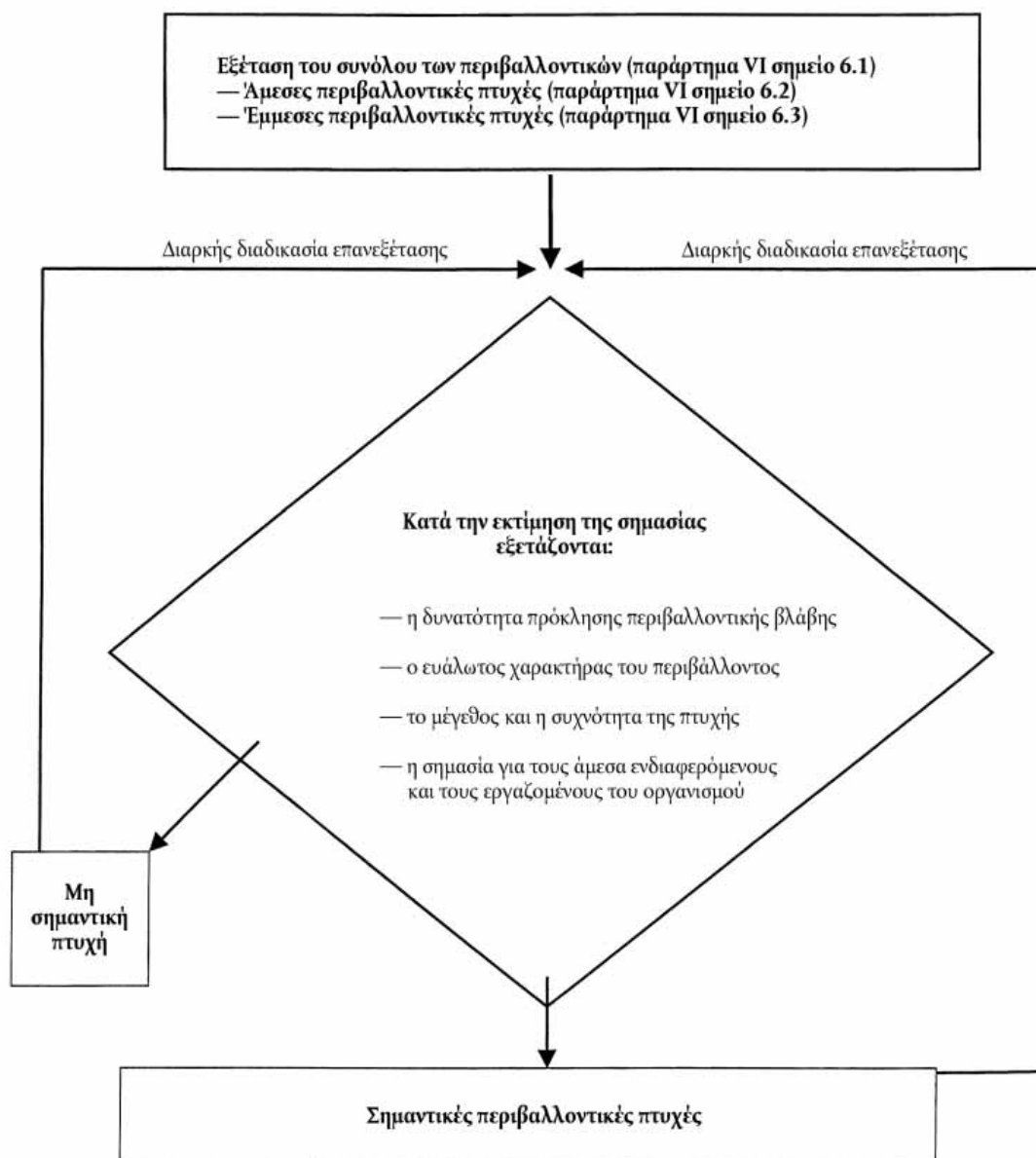
2. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ, ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η αρχή του EMAS είναι ότι οι περιβαλλοντικές πτυχές [άρθρο 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001] των δραστηριοτήτων των οργανισμών συνεπάγονται περιβαλλοντικές επιπτώσεις [άρθρο 2 στοιχείο ζ)]. Εάν μια περιβαλλοντική πτυχή του οργανισμού επιφέρει σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση, τότε η πτυχή αυτή θα πρέπει να θεωρείται σημαντική και να περιλαμβάνεται στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

3. ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ

Στο παράρτημα VI παρουσιάζονται παραδείγματα «άμεσων» και «έμμεσων» περιβαλλοντικών πτυχών. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός. Στην αρχική περιβαλλοντική εξέταση και στην επακόλουθη διαρκή διαδικασία επανεξέτασης είναι σημαντικό για έναν οργανισμό να εξετάζει με ανοικτό πνεύμα, αμερόληπτα και ενδελεχώς και των υπηρεσιών του. Ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου ίσως είναι δύσκολη η ταξινόμηση μιας εντοπισθείσας περιβαλλοντικής πτυχής ως «άμεσης» ή «έμμεσης». Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι το κύριο μέλημα στο πλαίσιο του προσδιορισμού περιβαλλοντικών πτυχών είναι η εξασφάλιση πλήρους εποπτείας της περιβαλλοντικής σημασίας των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών των οργανισμών και η εξέταση όλων των υφιστάμενων περιβαλλοντικών πτυχών. Το σημαντικό ζήτημα δεν είναι η κατηγοριοποίηση ενός θέματος ως άμεσου, αλλά η εξασφάλιση του προσδιορισμού όλων των πτυχών, ώστε να είναι δυνατή η διαχείρισή τους από το σύστημα διαχείρισης. Η διαδικασία προσδιορισμού σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών συνοψίζεται ως ακολούθως:

Στάδιο 1.	Προσδιορισμός του συνόλου των περιβαλλοντικών πτυχών
Στάδιο 2.	Ορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης σημασίας από τον οργανισμό λαμβάνοντας υπόψη την κοινοτική νομοθεσία
Στάδιο 3.	Προσδιορισμός των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών βάσει των κριτηρίων αξιολόγησης σημασίας που αναφέρονται στο στάδιο 2

4. ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΜΕΣΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ

Οι άμεσες περιβαλλοντικές πτυχές συνδέονται με δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες του ίδιου του οργανισμού, επί των οποίων έχει άμεσο διαχειριστικό έλεγχο. Όλοι οι οργανισμοί θα πρέπει να εξετάζουν τις άμεσες πτυχές των δραστηριοτήτων τους. Ωστόσο, όσον αφορά τους μη βιομηχανικούς οργανισμούς, το ενδιαφέρον θα εστιάζεται συχνά στις έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών τους.

Τρόποι

- Διάλογος με εργαζομένους
- Περιήγηση του χώρου εγκατάστασης του οργανισμού και των γειτονικών χώρων
- Διάλογος με άμεσα ενδιαφερομένους
- Εξέταση εγγράφων (π.χ. δελτία δεδομένων ασφάλειας, άδειες χρήσης)

- Μελέτη της νομοθεσίας (π.χ. ουσιαστικό δίκαιο, τεχνικές απαιτήσεις όπως υποχρεωτική παρακολούθηση ρύπων)
- Εξέταση κριτηρίων οικολογικού σήματος
- Έλεγχος πληροφοριών από εμπορικά επιμελητήρια, κ.λπ.
- Διάλογος με άλλες εταιρείες του EMAS
- Εξέταση ροών υλικών
- Εξέταση υφιστάμενων δεικτών επιδόσεων
- Εξέταση όλων των τμημάτων και της υποδομής του οργανισμού (π.χ. αγωγοί, γραμμές μεταφοράς ισχύος, σιδηροτροχιές)

Προβληματισμός

- Πολιτική προμηθειών
- Εκπομπές σε ύδατα και ατμόσφαιρα
- Απόβλητα
- Χρήση πόρων
- Ενέργεια
- Τοπικά θέματα
- Χρήσεις γης και μόλυνση
- Ιστορικά θέματα
- Μεταφορές

5. ΕΜΜΕΣΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΑΥΤΕΣ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI ΣΗΜΕΙΟ 6.3)

Το παράρτημα VI σημείο 6.3 θέτει τις έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές σε ισότιμη βάση με τις άμεσες περιβαλλοντικές πτυχές, σύμφωνα με το παράρτημα VI σημείο 6.2. Οι έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές μπορούν να προκύψουν από την αλληλεπίδραση ενός οργανισμού με τρίτα μέρη, τα οποία μπορούν σε εύλογο βαθμό να επηρεαστούν από τον οργανισμό που ζητά καταχώριση EMAS. Για τους μη βιομηχανικούς οργανισμούς, όπως οι τοπικές αρχές ή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, είναι σημαντικό να συνεκτιμούν επίσης τις περιβαλλοντικές πτυχές που συνδέονται με τις βασικές τους επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ένα αρχείο καταγραφής που περιορίζεται στις περιβαλλοντικές πτυχές του χώρου και των εγκαταστάσεων ενός οργανισμού δεν θεωρείται επαρκές.

Τρόποι

- Διάλογος με αναδόχου υπεργολάβους και προμηθευτές (π.χ. εταιρείες παροχής υπηρεσιών, ιδιοκτήτες)
- Διάλογος με πελάτες
- Εξέταση της χρήσης και της διάθεσης προϊόντα
- Εξέταση των δραστηριοτήτων των αναδόχων/υπεργολάβων
- Εξέταση κριτηρίων οικολογικού σήματος
- Έλεγχος πληροφοριών από εμπορικά επιμελητήρια, κ.λπ.
- Συνομιλία με άλλες εταιρείες του EMAS
- Συνομιλία με ΜΚΟ και άλλους άμεσα ενδιαφερόμενους
- Εξέταση πληροφοριών σχετικά με προμηθευόμενο προϊόντα και υπηρεσίες

Προβληματισμός

- Θέματα προϊόντων
- Συμβάσεις
- Μεταφορές
- Νέες αγορές για υφιστάμενα προϊόντα
- Χρηματοπιστωτικά προϊόντα
- Φάσμα προϊόντων
- Τουρισμός
- Υπηρεσίες

Οι άμεσες περιβαλλοντικές πτυχές μπορούν να ελέγχονται μέσω εσωτερικών διαχειριστικών αποφάσεων. Για δε τις έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές απαιτείται η χρήση της επιρροής ενός οργανισμού στους αναδόχους/υπεργολάβους, προμηθευτές, πελάτες και τους χρήστες των προϊόντων και των υπηρεσιών τους για την αποκόμιση περιβαλλοντικών οφελών. Αυτό απαιτεί από έναν οργανισμό να είναι δημιουργικός όσον αφορά τους τρόπους χρήσης της επιρροής του. Βάσει του παραρτήματος VI σημείο 6.3 στοιχεία α) έως ζ), η διαχείριση των έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών μπορεί να περιλαμβάνει, ενδεικτικά:

- α) *Θέματα που αφορούν τα προϊόντα (σχεδιασμός, ανάπτυξη, συσκευασία, μεταφορά, χρήση και ανάκτηση/διάθεση αποβλήτων)*

Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να εξετάσουν:

- τα διαθέσιμα αποτελέσματα από την ανάλυση του κύκλου ζωής των προϊόντων τους,
- τα αποτελέσματα της ανάπτυξης και της χρήσης δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων,
- τις περιβαλλοντικές πτυχές των προμηθευόμενων προϊόντων, της επεξεργασίας των προϊόντων τους,
- τις επιπτώσεις από προβλεπόμενη κακή χρήση ή απaráδεκτη ανάκτηση ή διάθεση των προϊόντων τους,
- τις ανάγκες ενημέρωσης των πελατών/καταναλωτών και προμηθευτών, καθώς και τη συμπληρωματική εκπαίδευση των πελατών (π.χ. σχετικά με τη χρήση και διάθεση των προϊόντων),
- την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων, τη συμβατότητα υφιστάμενων προϊόντων με νέες σειρές προϊόντων και ανταλλακτικά.

- β) *Κεφαλαιακές επενδύσεις, χορήγηση δανείων και ασφαλιστικές υπηρεσίες*

Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να εξετάσουν:

- την πολιτική έγκρισης και τα ασφάλιστρα (π.χ. προτιμησιακή μεταχείριση «οικολογικών» εταιρειών, οργανισμών του EMAS),
- την επενδυτική πολιτική (οικολογικές επενδύσεις),
- τις διαδικασίες αξιολόγησης (μείωση περιβαλλοντικού κινδύνου),
- την πολιτική δανεισμού (π.χ. προτιμησιακή μεταχείριση «οικολογικών» εταιρειών, οργανισμών του EMAS),
- το φάσμα των προϊόντων (π.χ. «οικολογικά» ταμεία κεφαλαίων).

- γ) *Νέες αγορές*

Η εισαγωγή υφιστάμενων προϊόντων σε νέες αγορές μπορεί επίσης να δημιουργήσει νέες περιβαλλοντικές πτυχές. Οι οργανισμοί ενδέχεται, για παράδειγμα, να εξετάζουν:

- την υφιστάμενη υποδομή, π.χ. για την ανακύκλωση ή τον χειρισμό επικίνδυνων αποβλήτων, την μεταφορά και τον χειρισμό προβληματικών ουσιών, την επεξεργασία λυμάτων, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- τεχνολογικά και εκπαιδευτικά πρότυπα,
- την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα στη νέα αγορά.

δ) *Επιλογή και σύνθεση των υπηρεσιών (π.χ. μεταφορές ή τροφοδοσία)*

Οι οργανισμοί ενδέχεται, για παράδειγμα, να εξετάζουν την περιβαλλοντική διαχείριση που εφαρμόζεται από παρόχους υπηρεσιών, όπως:

- υπηρεσίες καταλυμάτων/στέγασης (ξενοδοχεία, συνεδριακά κέντρα),
- υπηρεσίες μεταφορών (περιβαλλοντικά ήπιοι τρόποι μεταφορών, αποτελεσματική οργάνωση μεταφορών, τεχνολογικά πρότυπα και κατανάλωση καυσίμων από οχήματα),
- φάσμα προϊόντων, πράσινη πολιτική προμηθειών, χρήση επαναχρησιμοποιήσιμων και λιπασματοποιήσιμων σκευών, διαχείριση αποβλήτων, προέρχονται από υπηρεσίες τροφοδοσίας.

ε) *Αποφάσεις διοίκησης και προγραμματισμού*

Οι οργανισμοί ενδέχεται, για παράδειγμα, να εξετάζουν:

- τις πτυχές που προκύπτουν από την εκτέλεση αποφάσεων προγραμματισμού στο μέλλον,
- τα αποτελέσματα πειραματικών παιχνιδιών ή ηλεκτρονικά σχεδιασμένων προτύπων,
- την εμπειρία από την υλοποίηση παρόμοιων έργων.

στ) *Σύνθεση φάσματος προϊόντων*

Αυτό αφορά οργανισμούς που πωλούν ή διανέμουν προϊόντα τα οποία προμηθεύονται από τρίτους, και οι οποίοι ενδέχεται για παράδειγμα:

- να αναπτύσσουν «πράσινη» πολιτική προμηθειών όσον αφορά αναδόχους και προϊόντα,
- να προτιμούν προϊόντα που πωλούνται στο πλαίσιο σχεδίων ανάκλησης προϊόντων,
- να αναζητούν προϊόντα που φέρουν κοινώς αποδεκτά οικολογικά σήματα στο πλαίσιο του φάσματος προϊόντων τους.

ζ) *Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις και πρακτικές αναδόχων, υπεργολάβων και προμηθευτών*

Οι οργανισμοί ενδέχεται, για παράδειγμα:

- να ζητούν ενημέρωση σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των δραστηριοτήτων και των προϊόντων των αναδόχων/υπεργολάβων και προμηθευτών,
- να αναλύουν δελτία δεδομένων ασφάλειας, αναλύσεις γραμμής παραγωγής ή σχετικά αποσπάσματα αυτών, τα οποία παρέχονται από τους αναδόχους,
- να παρέχουν κατάρτιση σε αναδόχους/υπεργολάβους και προμηθευτές (π.χ. παροχή συμβουλών για τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων),
- να περιλαμβάνουν «πράσινες ρήτρες» στις συμβάσεις τους.

Πλαίσιο προβληματισμού

- Εκπαίδευση πελατών (π.χ. σχετικά με τη χρήση και τη διάθεση προϊόντων, συμβουλές με σκοπό τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων)
- «Πράσινη» πολιτική προμηθειών
- Προτιμησησική μεταχείριση «πράσινων» εταιρειών, π.χ. εταιρειών του EMAS (δάνεια, ασφάλειες)
- «Πράσινες» επενδύσεις
- Σχέδια ανάκλησης προϊόντων
- «Πράσινες» ρήτρες σε συμβάσεις

6. ΠΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Προκειμένου να αποφασιστεί κατά πόσον είναι σημαντικές, θα πρέπει να εξετάζονται και να αξιολογούνται όλες οι περιβαλλοντικές πτυχές που προσδιορίζονται. Οι περιβαλλοντικές πτυχές που έχουν προσδιοριστεί ως σημαντικές θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και στη διαρκή διαδικασία επανεξέτασης. Όσες έχουν προσδιοριστεί ως μη σημαντικές θα πρέπει επίσης να εξετάζονται προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη μεταβαλλόμενες συνθήκες. Για να εκτιμήσει τη σημασία των εν λόγω περιβαλλοντικών πτυχών, ο οργανισμός ορίζει τη δική του επιμέρους σειρά κριτηρίων. Με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001, τα κριτήρια «θα πρέπει να είναι εμπεριστατωμένα, αναπαραγώγιμα και να επιδέχονται ανεξάρτητο έλεγχο» (παράρτημα VI σημεία 6.4) και να λαμβάνουν υπόψη την κοινοτική νομοθεσία (παράρτημα VI σημείο 6.1). Στο παράρτημα σημείο 6.4 στοιχείο α) έως ζ) παρέχονται ορισμένα από τα κριτήρια τα οποία ένας οργανισμός δύναται να εξετάσει στο πλαίσιο της απόφασης σχετικά με τη σημασία των περιβαλλοντικών πτυχών του.

Κατά βάση, ένας οργανισμός θα πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα ζητήματα κατά την αξιολόγηση της σημασίας μιας περιβαλλοντικής πτυχής:

- Πιθανότητα πρόκλησης περιβαλλοντικής βλάβης
- Ευάλωτος χαρακτήρας του τοπικού, περιφερειακού ή παγκόσμιου περιβάλλοντος
- Μέγεθος, αριθμός, συχνότητα και αντιστρεψιμότητα της πτυχής ή της επίπτωσης
- Ύπαρξη και απαιτήσεις σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- Σημασία για τους άμεσα ενδιαφερόμενους και τους εργαζομένους του οργανισμού

Τα θέματα και τα επιλεχθέντα κριτήρια μπορούν να θεωρηθούν ως ερωτήματα, τα οποία μπορούν να απαντηθούν με «ναι» ή «όχι» ή να χρησιμοποιηθούν με πιο διαφοροποιημένο τρόπο προκειμένου, αρχικά, να αξιολογηθεί η σημασία των περιβαλλοντικών πτυχών του οργανισμού και, στη συνέχεια, να καταρτιστεί κατάλογος προτεραιοτήτων για δράση (π.χ. μέσω της ταξινόμησης ως «υψηλό», «μέσο», «χαμηλό» ή «πολύ σημαντικό», «λιγότερο σημαντικό», «μη σημαντικό»).

Κατά την πραγματοποίηση της αξιολόγησης, ο οργανισμός θα πρέπει επίσης να εξετάζει τις συνθήκες έναρξης και παύσης λειτουργίας καθώς και ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες έκτακτης ανάγκης. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη παρελθούσες, τρέχουσες και προγραμματιζόμενες δραστηριότητες.

Χρήσιμες πηγές πληροφοριών σχετικά με την εκτέλεση της αξιολόγησης μπορεί να είναι άδειες, σχετικοί κανονισμοί (π.χ. σχετικά με ποσοτικοποιημένα όπια ή σχετικά με την παρακολούθηση ρύπων), εθνικά σχέδια δράσης, τοπικά προγράμματα δράσης, αρχεία παρακολούθησης ή επιστημονικές μελέτες. Ρυθμιστικές αρχές, πελάτες και προμηθευτές, περιβαλλοντικές ομάδες, συνδικαλιστικές ενώσεις, βιομηχανικές ή βιοτεχνικές ενώσεις, εμπορικά επιμελητήρια και επιστημονικά ιδρύματα μπορούν επίσης να παράσχουν χρήσιμες πληροφορίες για την υποστήριξη της αξιολόγησης.

Πλαίσιο προβληματισμού

- Συσσωρευμένοι ρύποι
- Μεταβολή του κλίματος (αέρια του θερμοκηπίου, εξάντληση της στιβάδας του όζοντος)
- Οξίνιση υδάτων και εδάφους
- Ευτροφισμός υδάτων και κορεσμός του εδάφους σε άζωτο
- Βιοποικιλότητα, πιέσεις σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος διατήρησης (π.χ. περικοπή ενδιαιτημάτων)
- Εισαγωγή και διασπορά ξένων οργανισμών
- Επίδραση μετάλλων
- Φωτοχημικά οξειδωτικά και τροποσφαιρικό όζον
- Επιδράσεις (επικίνδυνων) χημικών ουσιών περιλαμβανομένων δυσαποδόμητων οργανικών ρύπων
- Ακατάλληλη χρήση γης και υδάτινων πόρων
- Αστική αέρια ρύπανση και θόρυβος
- Μη κυκλικές ροές υλικών, απόβλητα και περιβαλλοντικά κατάλοιπα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΜΕ) ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαπιστώνεται ότι οι ΜΜΕ δυσκολεύονται να εφαρμόσουν συστήματα διαχείρισης όπως τα ISO 9001, ISO 14001 και το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS). Τα συστήματα θεωρούνται υπερβολικά γραφειοκρατικά και χρονοβόρα. Το πρόβλημα δεν έγκειται στην έγκειται στην κατανόηση των απαιτήσεων αυτών των συστημάτων διαχείρισης, αλλά στην ικανότητα να παρασχεθούν οι υλικοί και οικονομικοί πόροι για την εφαρμογή και τη διατήρησή τους. Ιδιαίτερες δυσκολίες παρουσιάζει το γεγονός ότι κατά παράδοση βασιζόμαστε σε ελεγχόμενη τεκμηρίωση ως το μόνο μέσο για να αποδειχθεί ότι ένα σύστημα διαχείρισης λειτουργεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των συστημάτων διαχείρισης που καθορίζονται σε πρότυπα και κανονισμούς. Η διατήρηση και ο έλεγχος παρόμοιων συστημάτων είναι χρονοβόρα και συχνά αντίθετα προς τις εργασιακές πρακτικές των μικρών εταιρειών.

Οι μικρές εταιρείες χαρακτηρίζονται από βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υποβολής αναφορών, πολυλειτουργικό προσωπικό, κατάρτιση κατά την απασχόληση και ικανότητα γρήγορης προσαρμογής στις αλλαγές. Καθήκον του επαληθευτή είναι να αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες παρόμοιων οργανισμών και να διεξάγει την επαλήθευση κατά τρόπο τέτοιο ώστε να μην επιβαρύνει άσκοπα μικρούς οργανισμούς. Οι παρούσες κατευθύνσεις είναι σχεδιασμένες ώστε να εφαρμόζονται σε μικρούς οργανισμούς, και σε μερικές περιπτώσεις θα ισχύουν μόνο για πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ο επαληθευτής πρέπει να χρησιμοποιήσει την πείρα του για να εξακριβώσει εάν αυτές οι κατευθύνσεις είναι εφαρμόσιμες στον επαληθευόμενο οργανισμό σε σχέση με τους πόρους που έχει στη διάθεσή του ο εν λόγω οργανισμός.

2. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Ο σκοπός της τεκμηρίωσης σε ένα σύστημα διαχείρισης είναι να διασφαλίζεται ότι ένας οργανισμός μπορεί να επιτελέσει με συνέπεια τις λειτουργίες του, σύμφωνα με τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να γίνεται η διαχείρισή του. Έτσι, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν γραπτές διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε λειτουργία λαμβάνει χώρα με συνέπεια, άσχετα από το ποιος την επιτελεί. Η τεκμηρίωση χρησιμοποιείται επίσης για να παράσχει αποδείξεις ότι συγκεκριμένες λειτουργίες ή διαδικασίες έχουν επιτελεστεί σωστά, π.χ. δεδομένα παρακολούθησης αποδεικνύουν τη συμμόρφωση προς τις κείμενες νομικές διατάξεις.

Κατά τη διεξαγωγή επαληθεύσεων σε ΜΜΕ, οι επαληθευτές δεν θα πρέπει να ξεχνούν τα ακόλουθα:

— **Δεν χρειάζεται τεκμηρίωση όλες τις διαδικασίες**

Σε μικρούς οργανισμούς χρησιμοποιούνται συχνά προφορικές διαδικασίες και κατάρτιση κατά την απασχόληση. Καθήκον του επαληθευτή είναι να εξεύρει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία είναι αποτελεσματική.

Παράδειγμα: ένας χώρος δραστηριοτήτων μπορεί να έχει μια διαδικασία για τον διαγωνισμό διαφορετικών ειδών αποβλήτων. Τα στοιχεία πρέπει να αποδεικνύουν δύο πράγματα:

- κατά πόσο καταλαβαίνει ο φορέας τι κάνει, και
- κατά πόσο ο διαχωρισμός των αποβλήτων λειτουργεί στην πράξη.

— **Οι διαδικασίες πρέπει να είναι ανάλογες.**

Το μέγεθος και ο περίπλοκος χαρακτήρας της λειτουργίας, η φύση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με αυτή και η ικανότητα των φορέων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την επάρκεια των διαδικασιών. Απλά διαγράμματα ροής, εικονογράμματα, ανακοινώσεις και πίνακες μπορεί να είναι τα πιο αποτελεσματικά.

3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Η ουσία του ελέγχου των εγγράφων είναι να διασφαλιστεί ότι τα κατάλληλα έγγραφα βρίσκονται στην κατοχή όσων τα χρειάζονται. Στην πιο απλή του μορφή, το μόνο που απαιτείται γι' αυτό είναι ένας κατάλογος των εγγράφων και των προσώπων που θα πρέπει να τα έχουν. Η επαλήθευση για να διαπιστωθεί κατά πόσον λειτουργεί το σύστημα θα συνίσταται απλώς στην εξακρίβωση κατά πόσον τα πρόσωπα έχουν τα έγγραφα που οφείλουν να έχουν.

Παράδειγμα

Διαδικασία

Υπάλληλος	Αγορές	Σύνταξη εκθέσεων	Συλλογή δεδομένων	Παρακολούθηση εκπομπών	Ταξιδιωτικές ρυθμίσεις
	Αναθ. 1	Αναθ. 2	Αναθ. 1	Αναθ. 2	Αναθ. 3
Υπάλληλος 1	X			X	
Υπάλληλος 2					X
Υπάλληλος 3			X		
Υπάλληλος 4		X			
Υπάλληλος 5					X

Προκειμένου να ελέγξει ότι το σύστημα αυτό όντως λειτουργεί, ο επαληθευτής θα πρέπει να εξετάσει π.χ. κατά πόσον ο υπάλληλος 3 έχει στην κατοχή του και χρησιμοποιεί την αναθεώρηση 1 της διαδικασίας σχετικά με τη συλλογή των δεδομένων.

4. ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Ανά πάσα στιγμή ένας επαληθευτής πρέπει να αναζητεί αντικειμενικές αποδείξεις για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος και όχι τεράστιους όγκους εγγράφων, καθώς σε μικρούς οργανισμούς είναι συχνά πιο εύκολο να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών βάσει των αποτελεσμάτων.

Παραδείγματα

— Έλεγχος θερμοκρασίας

Ένας επαληθευτής δεν χρειάζεται να ελέγξει γραπτές διαδικασίες για να δει εάν ο έλεγχος της θερμοκρασίας είναι αποτελεσματικός, υπό τον όρο τα αρχεία να είναι πλήρη και να δείχνουν ότι ο έλεγχος κυμάνθηκε σε αποτελεσματικά επίπεδα. Ο επαληθευτής θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι ο υπάλληλος που είναι υπεύθυνος γι' αυτή τη διαδικασία αντιλαμβάνεται όντως περί τίνος πρόκειται. Αν τα αρχεία δείξουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ελέγχου, τότε ο οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει αποτελεσματική διορθωτική δράση.

— Ανακύκλωση

Ένας οργανισμός που διαθέτει πολιτική ανακύκλωσης του χαρτιού πρέπει να αποδείξει ότι υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός (κάδοι ανακύκλωσης κ.λπ.) και ότι οι υπάλληλοι ξέρουν πώς να τον χρησιμοποιούν. Η αποτελεσματικότητα μιας πολιτικής χρησιμοποίησης αποκλειστικά ανακυκλωμένου χαρτιού θα μπορούσε να αποδειχθεί μέσω της σήμανσης στη συσκευασία του χαρτιού που χρησιμοποιείται.

5. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Η απαίτηση για μια δήλωση στα πλαίσια του EMAS δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως απαίτηση παρουσίασης και εκτύπωσης πολυτελούς έκθεσης. Η απαίτηση στόχο έχει να διασφαλίσει ότι οι ενδιαφερόμενοι φορείς ενημερώνονται σχετικά με την επίδοση ενός οργανισμού. Στην περίπτωση μικρών οργανισμών, το σημαντικότερο κοινό θα είναι συνήθως όσοι βρίσκονται πολύ κοντά στο χώρο δραστηριοτήτων, και ένας οργανισμός μπορεί να επιλέξει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του διανέμοντας φωτοτυπημένες πληροφορίες ή με κάποιο παρόμοιο τρόπο. Δεν πρέπει να θεωρηθεί πως το EMAS επιβαρύνει άσκοπα τις μικρές εταιρείες.

6. ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Στις περισσότερες μικρές επιχειρήσεις θα είναι δυνατόν να βρεθεί κάποιος εντός του οργανισμού ο οποίος θα έχει αρκετά μεγάλο βαθμό ανεξαρτησίας ώστε να αναλάβει τον έλεγχο. Ωστόσο, σε πολύ μικρούς οργανισμούς (πολύ μικρές επιχειρήσεις) κάτι τέτοιο ενδεχομένως να μην είναι δυνατόν. Προκειμένου να μην είναι αναγκαστεί να καταφύγει σε εξωτερική εταιρεία για τη διεξαγωγή του ελέγχου, ο επαληθευτής ενδεχομένως να θελήσει να δεχτεί κάποιες εναλλακτικές λύσεις:

-
- Ελέγχους από τα τοπικά επαγγελματικά/εμπορικά επιμελητήρια, από οργανώσεις ΜΜΕ ή από άλλες παρόμοιες οργανώσεις.
 - Εταιρικές σχέσεις μεταξύ δύο ή περισσότερων πολύ μικρών επιχειρήσεων σε μια τοποθεσία, οι οποίες θα μοιράζονται πόρους και εμπειρογνωμοσύνη κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων.
 - Το συνδυασμό του ελέγχου και της επανεξέτασης της διαχείρισης σε μια διαδικασία, εξοικονομώντας έτσι χρόνο και πόρους.
-

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Σεπτεμβρίου 2001

σχετικά με κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)

[κοινοποιήθηκε υπό τον αριθμό E(2001) 2504]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2001/681/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)⁽¹⁾ και ιδίως το άρθρο 2 στοιχείο κ) δεύτερη παράγραφος, το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το άρθρο 8,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 καθορίζει τις απαιτήσεις για τη συμμετοχή οργανισμών στο EMAS.
- (2) Θα πρέπει να καθοριστούν κατευθύνσεις που να εξασφαλίζουν την ενιαία εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 σε όλα τα κράτη μέλη.
- (3) Ενδείκνυται να εντοπιστούν οι ειδικές περιπτώσεις όπου είναι δυσχερές να προσδιοριστεί ποιά οργανωτική ενότητα είναι κατάλληλη για να καταχωριστεί ως οργανισμός στο EMAS και να θεσπιστούν διατάξεις για την εναρμονισμένη προσέγγιση αυτού του ζητήματος καθώς και για εξαιρέσεις όταν επιτρέπεται να καταχωριστεί οργανωτική ενότητα μικρότερη του χώρου δραστηριοτήτων.
- (4) Πρέπει να καθοριστούν κατευθύνσεις για την καδιέρωση των προγραμμάτων επαλήθευσης των οργανισμών που είναι καταχωρισμένοι στο EMAS, για τη διενέργεια επικυρώσεων των περιβαλλοντικών δηλώσεων και μετέπειτα ετησίων ενημερώσεων, καθώς και για εξαιρέσεις στην αρχή των ετησίων επικυρωμένων ενημερώσεων.
- (5) Αρμόζει επίσης να εναρμονιστεί η χρήση του λογότυπου του EMAS σε πρακτικό επίπεδο και να εξασφαλιστεί ότι ο διεξοδικός κατάλογος εξαιρέσεων όσον αφορά τη χρήση

του λογότυπου υπό ορισμένες προϋποθέσεις επεξηγείται σαφώς.

- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει οριστεί δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι οργανωτικές ενότητες που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του στοιχείου κ) του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 καταχωρίζονται ως οργανισμοί σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος Ι.

Άρθρο 2

Οι οργανισμοί μεριμνούν για την επικύρωση των ενημερώσεων της περιβαλλοντικής τους δήλωσης όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος ΙΙ.

Άρθρο 3

Το λογότυπο του EMAS όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος ΙΙΙ.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 7 Σεπτεμβρίου 2001.

Για την Επιτροπή

Margot WALLSTRÖM

Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 114 της 24.4.2001, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΣΤΟ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

Στόχος των κατευθύνσεων

Η διεύρυνση του EMAS από τους βιομηχανικούς/κατασκευαστικούς τομείς τους οποίους καλύπτει παραδοσιακά, προς όλους τους οργανισμούς με περιβαλλοντικές επιπτώσεις σημαίνει ότι θα είναι δυνατή η καταχώριση στο EMAS οργανωτικών ενοτήτων με πολλές διαφορετικές οργανωτικές δομές. Η παρούσα καθοδήγηση συντάχθηκε με βάση το άρθρο 2 στοιχείο κ), δεύτερη και τέταρτη φράση και το στοιχείο κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 προκειμένου να βοηθήσει οργανισμούς, επαληθευτές περιβάλλοντος και αρμόδιους φορείς στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις οργανωτικές ενότητες που θεωρούνται κατάλληλες προς καταχώριση στο EMAS II ως οργανισμοί.

Η επιλογή της οργανωτικής ενότητας που θα καταχωρισθεί θα εξαρτηθεί τόσο από το διαχειριστικό έλεγχο όσο και από τη γεωγραφική της θέση.

Η οργανωτική ενότητα που θα καταχωρισθεί ως οργανισμός στο EMAS δεν θα υπερβαίνει τα όρια ενός κράτους μέλους. Εάν ο οργανισμός περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους χώρους δραστηριότητας, κάθε χώρος στον οποίο ισχύει το EMAS συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις του EMAS, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Έχουν προσδιορισθεί οργανωτικές ενότητες με τις ακόλουθες οργανωτικές δομές και θα επεξηγηθούν περαιτέρω στη συνέχεια:

1. οργανισμός που δραστηριοποιείται μόνο σε έναν χώρο·
2. οργανισμοί που μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να καταχωρίζουν μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από ένα χώρο δραστηριότητας·
3. οργανισμός που δραστηριοποιείται σε διάφορους χώρους
 - α) με ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες,
 - β) με διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες·
4. οργανισμός για τον οποίο δεν είναι δυνατό να καθοριστεί ένας συγκεκριμένος χώρος δραστηριότητας·
5. οργανισμός που ελέγχει προσωρινούς χώρους δραστηριότητας·
6. ανεξάρτητοι οργανισμοί που καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός·
7. μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε μια δεδομένη ευρεία περιοχή και παράγουν τα ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες·
8. τοπικές αρχές και κρατικοί φορείς.

Καταρχήν οι συμμετέχοντες στο EMAS πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι οι επαληθευτές περιβάλλοντος και, όπου κρίνεται απαραίτητο, οι αρμόδιοι φορείς, μπορούν να ασκήσουν επιρροή με τη σύμφωνη γνώμη τους για την καταχώριση της οργανωτικής ενότητας [βλέπε άρθρο 2 στοιχεία κ) και κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]. Επίσης, όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να συντάξουν μια περιβαλλοντική δήλωση η οποία, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιλαμβάνει μια κατανοητή και σαφή περιγραφή του οργανισμού που καταχωρίζεται στο EMAS, καθώς και μια σύνοψη των δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών του και των σχέσεών του με τυχόν μητρικό οργανισμό [βλέπε παράρτημα III, 3.2 στοιχείο α)]. Οι απαιτήσεις αυτές συνδέονται με άλλες σχετικά με το διαχειριστικό έλεγχο και την επιρροή στις περιβαλλοντικές πτυχές του οργανισμού (βλέπε παράρτημα 1Α, ιδιαίτερα σημείο 4.3.1, και παράρτημα 1Β).

Σκοπός των απαιτήσεων αυτών είναι να εξασφαλίσουν ότι ο οργανισμός έχει διαχειριστικό έλεγχο και επιρροή στις περιβαλλοντικές πτυχές του που έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλους χώρους δραστηριότητας. Συνεπώς, συνιστάται στους συμμετέχοντες να έχουν σαφή και λογικά δομημένα επιχειρήματα για την επιλογή των χώρων του προς καταχώριση οργανισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα είναι προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής δήλωσης και θα είναι σε θέση να απαντήσουν σε πιθανά ερωτήματα, ιδιαίτερα από επαληθευτές και αρμόδιους φορείς, αλλά και από άλλους ενδιαφερόμενους. Ο αρμόδιος φορέας οφείλει να αρνηθεί την καταχώριση, εφόσον η επιλεγμένη προς καταχώριση οργανωτική ενότητα δεν ανταποκρίνεται στους ορισμούς που δίνονται στο άρθρο 2 στοιχεία κ) και κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και επεξηγούνται στις παρούσες κατευθύνσεις. Συνεπώς, σε περίπτωση αμφιβολίας, ένας οργανισμός θα πρέπει να συμβουλευτεί τον αρμόδιο φορέα ήδη από το αρχικά στάδια εφαρμογής ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMS).

Αρχές:

- Διαφάνεια
- Διαχειριστικές έλεγχος
- Επιλογή όχι μόνο καλών περιοχών
- Δημόσια ευθύνη
- Τοπική ευθύνη

Ορισμοί

«Οργανισμός»: σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο κ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, μια εταιρεία, ένωση, εκμετάλλευση, επιχείρηση, αρχή ή ίδρυμα, ή τμήματα ή συνδυασμοί αυτών, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, με ιδία λειτουργία και διοίκηση.

«Χώρος δραστηριοτήτων»: σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, ολόκληρη η έκταση σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική θέση, υπό το διαχειριστικό έλεγχο ενός οργανισμού ο οποίος καλύπτει δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των υποδομών, του εξοπλισμού και των υλικών.

«Οργανωτική ενότητα»: χώρος δραστηριοτήτων ή υποδιαίρεση αυτού, ο οργανισμός, τμήμα ή ομάδα οργανισμών, που επιθυμούν να καταχωρισθούν με έναν αριθμό καταχώρισης.

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΝΑΝ ΜΟΝΟ ΧΩΡΟ

Ένας οργανισμός που δραστηριοποιείται σε έναν μόνο χώρο είναι η απλούστερη περίπτωση, καθώς το πεδίο διαχείρισης αντιστοιχεί σε αυτό της γεωγραφικής θέσης. Χώροι δραστηριοτήτων που έχουν καταχωρισθεί στο EMAS I εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 17 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Θετικά παραδείγματα:

- Μια εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται σε ένα χώρο όπου παράγει αγωγούς και ραδιόφωνα, μπορεί να καταχωρίσει έναν μόνο από τους αυτούς κλάδους
- Το καφεστιατόριο μιας κλωστοϋφαντουργίας μπορεί να καταχωριστεί ξεχωριστά.

Αρνητικό παράδειγμα

- Σε εταιρεία φαρμακευτικών προϊόντων δεν είναι δυνατό να καταχωριστεί μόνο το τμήμα του εργοστασίου που παράγει το τελικό προϊόν το οποίο καταλήγει χωριστά στον καταναλωτή, παραλείποντας τη βασική διαδικασία βιομηχανικής παραγωγής που αφορά στα ενδιάμεσα προϊόντα στον ίδιο χώρο δραστηριοτήτων.

2. ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΧΩΡΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Εάν ένας οργανισμός εξετάζει την περίπτωση καταχώρισης μιας οργανωτικής ενότητας μικρότερης από ένα χώρο δραστηριοτήτων, η απόφασή του πρέπει να στηριχτεί στις ακόλουθες αρχές. Πρώτον, η εξαίρεση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με σκοπό μια επιλεκτική καταχώριση. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται η καταχώριση τμημάτων μιας ενιαίας παραγωγικής διαδικασίας, με σκοπό την εξαίρεση των τμημάτων του χώρου δραστηριοτήτων το οποία δεν μπορούσαν να καταχωρισθούν σύμφωνα με το EMAS. Ένας οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάσει στοιχεία που πιστοποιούν την ικανότητά του να παρακολουθεί να ελέγχει όλες τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές του, καθώς και να αποδείξει ότι η οργανωτική ενότητα προς καταχώριση δεν έχει διαχωριστεί ειδικά από άλλα χαμηλής απόδοσης τμήματα του ευρύτερου χώρου δραστηριοτήτων.

Δεύτερον, πρέπει να τηρούνται οι αρχές «τοπικής ευθύνης» και «δημόσιας ευθύνης», όπως εκφράζονται στο παράρτημα III σημείο 3.7 και στο παράρτημα I σημεία B.2 και B.3. Η επικοινωνία με το κοινό αποτελεί στοιχείο-κλειδί του EMAS. Είναι προς το συμφέρον ενός οργανισμού να ενημερώνει το κοινό με διαφανή και κατανοητό τρόπο, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις ενός συγκεκριμένου χώρου δραστηριοτήτων. Εάν μια υποδιαίρεση έχει τη δική της αγορά, ενδέχεται να είναι σημαντικό για αυτήν να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει το λογότυπο για τις δικές της ανακοινώσεις. Ωστόσο, εάν μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από τον αντίστοιχο χώρο δραστηριοτήτων προτίθεται να καταχωρισθεί στο EMAS, πρέπει να διευκρινίσει στο κοινό ότι η διαχείριση μερικών μόνο τμημάτων των λειτουργιών του οργανισμού στο χώρο δραστηριοτήτων βασίζεται στο EMAS, καθώς το κοινό αντιλαμβάνεται συνήθως όλες τις λειτουργίες σε ένα χώρο δραστηριοτήτων ως ένα ενιαίο σύνολο. Ο οργανισμός είναι υπεύθυνος για μια σαφή ανακοίνωση προς το κοινό και πρέπει να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για να αποφευχθεί η παραπλάνησή του.

Βάσει των αρχών αυτών, μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από ένα χώρο δραστηριοτήτων μπορεί να καταχωρισθεί ξεχωριστά, εάν:

- η υποδιαίρεση έχει καθορίσει με σαφήνεια τα δικά της προϊόντα, υπηρεσίες ή δραστηριότητες και οι περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις της υποδιαίρεσης μπορούν να προσδιοριστούν με σαφήνεια και να διακριθούν από εκείνες των άλλων μη καταχωρισμένων τμημάτων του χώρου δραστηριοτήτων,
- η υποδιαίρεση έχει τις δικές της διαχειριστικές και διοικητικές λειτουργίες, οι οποίες είναι ικανές να εξασφαλίσουν ότι έχει τη δυνατότητα να οργανώνει και να ελέγχει το δικό της σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της και να προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες σχετικά με τις ευθύνες της. Στοιχεία που να πιστοποιούν τα παραπάνω μπορούν να βρεθούν στο νομικό καθεστώς, στην καταχώριση στο Εμπορικό Επιμελητήριο, σε οργανογράμματα, σε εκδόσεις από το μητρικό οργανισμό, σε δικά της έγγραφα,
- υπάρχουν σαφείς αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην υποδιαίρεση, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις των αδειών/περιβαλλοντικών αδειών οι οποίες εκδίδονται για την υποδιαίρεση.

Δεν είναι δυνατή η υποδιαίρεση του χώρου δραστηριοτήτων εάν:

- η ξεχωριστή οργανωτική ενότητα καλύπτει μερικά μόνο τμήματα των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων, τα οποία δεν είναι αντιπροσωπευτικά των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων του συνόλου των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων,
- δεν είναι κατανοητό, από εξωτερική άποψη, ποιο τμήμα των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων διαχειρίζεται το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και για ποιον ακριβώς λόγο διαχωρίστηκε το τμήμα αυτό από τις υπόλοιπες λειτουργίες στο χώρο δραστηριοτήτων.

Ειδικά στην περίπτωση αυτή, είναι βασικό να οριστούν με σαφήνεια τα όρια των αρμοδιοτήτων για τις εισροές και εκροές από και προς τον οργανισμό. Στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισής του, ο οργανισμός πρέπει επίσης να λάβει υπόψη του εις διεπαφές με υπηρεσίες και δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν πλήρως στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Για παράδειγμα, θα αξιολογεί τις περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις κοινών υποδομών στο χώρο δραστηριοτήτων, όπως μιας κοινής μονάδας διαχείρισης αποβλήτων ή επεξεργασίας λυμάτων, και θα τις ενσωματώνει στο περιβαλλοντικό πρόγραμμα του και στη διαδικασία συνεχούς βελτίωσης.

3. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001, οι συμμετέχοντες μπορούν να συνεχίσουν να καταχωρίζουν μεμονωμένους χώρους δραστηριοτήτων ή ως «οργανισμό» [όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο κ)] ή ως τμήμα ή συνδυασμό αυτών. Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται από όλους τους συμμετέχοντες να επιδείξουν συνεχή βελτίωση στις επιδόσεις των σημαντικών πτυχών και επιπτώσεών τους, σύμφωνα με την πολιτική, το πρόγραμμα και τους στόχους τους. Όσοι καταχωρίζουν διάφορους χώρους δραστηριοτήτων ως έναν οργανισμό πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τους τις απαιτήσεις του άρθρου 2 στοιχείο β), παράρτημα I.B στοιχείο 2) και παράρτημα III σημείο 3.7, καθώς και να είναι σε θέση να εξηγήσουν γιατί οι βελτιωμένες επιδόσεις δεν είναι πιθανόν εμφανείς σε καθέναν από αυτούς τους χώρους δραστηριοτήτων χωριστά.

Εκτός από τις διευκρινίσεις και τη δικαιολόγηση της επιλογής ενός χώρου ή συνδυασμού χώρων δραστηριοτήτων, οι οργανισμοί που επιθυμούν να καταχωρισθούν στο EMAS, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διευκρινίσουν και να δικαιολογήσουν στους μετόχους τους τις προθέσεις τους για τους χώρους δραστηριοτήτων που δεν έχουν ακόμη καταχωρισθεί.

3.1. Με ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες

Προκειμένου να αποκτήσει «αριθμό καταχώρισης», ο οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει στον επαληθευτή συνέπεια στην εφαρμογή των διαδικασιών και της πολιτικής περιβαλλοντικής διαχείρισης σε όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του. Οι οργανισμοί του εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή χαρακτηρίζονται συχνά από κοινές διαδικασίες διαχείρισης για τις λειτουργίες τους σε διαφορετικούς χώρους δραστηριοτήτων, π.χ. κοινό εγχειρίδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης. Εξαιτίας αυτού, ίσως είναι δυνατό να περιοριστεί η σε βάθος επαλήθευση στους μεμονωμένους χώρους, εάν ο οργανισμός μπορεί να επιδείξει πλήρη διαχειριστικό έλεγχο σε όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του.

Εάν οι δραστηριότητες στο χώρο έχουν παρόμοιες περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις, οι οποίες υπόκεινται σε παρόμοιο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, και λειτουργούν με τις ίδιες δομές, όπως υποκαταστήματα, γραφεία επιχειρήσεων ή λειτουργικές και εργαστηριακές εγκαταστάσεις, τότε μπορεί να είναι δυνατή η επαλήθευση ορισμένων μόνον από τους διάφορους χώρους δραστηριοτήτων σε επιλεκτική βάση. Τα δείγματα πρέπει να επιλεγούν έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο επαληθευτής θα σχηματίσει μια αντιπροσωπευτική και πλήρη άποψη για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του οργανισμού, καθώς και ότι θα είναι σε θέση να ελέγξει την αξιοπιστία των δεδομένων και της τοπικής ευθύνης.

Πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια ορθή πρακτική στην επιλογή των τεχνικών δειγματοληψίας⁽¹⁾ και οι επαληθευτές λαμβάνουν υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες κατά την επιλογή των χώρων δραστηριοτήτων που θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα επαληθεύσεων:

- περιβαλλοντική πολιτική και πρόγραμμα,
- πολυπλοκότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, σημασία των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων και πιθανή αλληλεπίδραση με ευαίσθητα περίχωρα,
- ωριμότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης στο χώρο δραστηριοτήτων,
- απόψεις των ενδιαφερομένων (παράπονα, ενδιαφέρον του κοινού για ένα χώρο δραστηριοτήτων),
- κατανομή του προσωπικού του οργανισμού στους χώρους δραστηριοτήτων,
- τυχόν εργασία σε βάρδιες,
- ιστορικό περιβαλλοντικών προβλημάτων,
- αποτελέσματα προηγούμενων επαληθεύσεων και εσωτερικών ελέγχων.

Στη διάρκεια μιας περιόδου κύκλων επαληθεύσεων πρέπει να καλυφθούν όλοι οι χώροι δραστηριοτήτων. Κατά την πρώτη επαλήθευση και σε κάθε επόμενο κύκλο επαληθεύσεων, η έδρα του οργανισμού πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα επαληθεύσεων.

Υπενθυμίζεται στους οργανισμούς και τους επαληθευτές ότι εάν υπάρχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με συγκεκριμένες γεωγραφικές θέσεις, όλοι οι εν λόγω χώροι δραστηριοτήτων θα επαληθευθούν ξεχωριστά και τα σχετικά περιβαλλοντικά δεδομένα που σχετίζονται με τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις θα αναφέρονται στην περιβαλλοντική δήλωση, σύμφωνα με τις αρχές της «τοπικής ευθύνης».

Ένας χώρος δραστηριοτήτων πρέπει να επαληθεύεται ξεχωριστά εάν:

- το μέγεθος, η κλίμακα και η φύση των δραστηριοτήτων/λειτουργιών που πραγματοποιούνται στο χώρο έχουν αναγνωριστεί ως σημαντικές,
- οι εσωτερικοί έλεγχοι και η επαλήθευση της διαχείρισης έδειξαν την ανάγκη για διορθωτικές ενέργειες,
- προέκυψαν ουσιαστικές αλλαγές στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης ή στις λειτουργίες στο χώρο δραστηριοτήτων από την τελευταία επαλήθευση,
- ή ο χώρος δραστηριοτήτων διαφέρει πολύ από τους υπόλοιπους χώρους του οργανισμού στα εξής:
 - μέγεθος και πρακτικές εργασίας,
 - άμεσες και έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές/επιπτώσεις (τύπος και σημασία),
 - ευαισθησία του περιγύρου,
 - ισχύουσες νομικές απαιτήσεις,
 - δομή του τοπικού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και/ή του τοπικού συστήματος διαχείρισης,
 - μέγεθος, κλίμακα και φύση των δραστηριοτήτων/λειτουργιών του στο χώρο.

Οι οργανισμοί πρέπει να εξετάσουν τον κίνδυνο απώλειας της κοινής καταχώρισης για όλους τους χώρους δραστηριοτήτων, σε περίπτωση παραβίασης των κανονιστικών απαιτήσεων σε ένα μόνο χώρο. Λαμβάνοντας υπόψη έναν τέτοιο κίνδυνο, οι οργανισμοί μπορούν επίσης να καταχωρίσουν τις συγκεκριμένες αυτές τοποθεσίες μεμονωμένα. Σε αντίθεση με την επαλήθευση, οι τεχνικές δειγματοληψίας δεν μπορούν γενικά να εφαρμόζονται στον εσωτερικό έλεγχο σύμφωνα με το παράρτημα II.

⁽¹⁾ ISO/IEC οδηγός 66

— EA — 7/02

— Λοιπή διεθνής και εθνική νομοθεσία και οδηγίες.

Παραδείγματα:

- Τράπεζες
- Ταξιδιωτικά γραφεία
- Αλυσίδες λιανικής
- Εταιρείες συμβούλων

3.2. Με διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες

Στις περιπτώσεις αυτές δεν είναι δυνατό για τον επαληθευτή να χρησιμοποιήσει τεχνικές δειγματοληψίας, καθώς οι λειτουργικές διαδικασίες και επιπτώσεις σε κάθε χώρο δραστηριοτήτων θα είναι διαφορετικές. Ο οργανισμός μπορεί να επιλέξει εάν επιθυμεί να καταχωρίσει κάθε χώρο δραστηριοτήτων ξεχωριστά ή να καταχωρίσει όλους τους χώρους του με ένα κοινό αριθμό καταχώρισης.

Ανεξάρτητα από την επιλογή ενός οργανισμού να έχει κοινό ή ξεχωριστό αριθμό καταχώρισης για κάθε μεμονωμένο χώρο δραστηριοτήτων, υπάρχουν διάφορα θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη, όπως:

- η ανάγκη ανάλυσης των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεις που σχετίζονται με όλες τις διαφορετικές τοποθεσίες,
- ο αντίστοιχος διαχειριστικός έλεγχος τους,
- η ύπαρξη περιβαλλοντικής πολιτικής και προγραμμάτων που λαμβάνουν υπόψη την αρχή της τοπικής ευθύνης.

Στην περίπτωση αυτή, κάθε χώρος δραστηριοτήτων θα επαληθεύεται ξεχωριστά και τα σχετικά περιβαλλοντικά δεδομένα θα αναφέρονται χωριστά στην περιβαλλοντική δήλωση. (Βλέπε παράρτημα III 3.7 και κατευθύνσεις για την περιβαλλοντική δήλωση, παράρτημα II της παρούσας απόφασης).

Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, ένας οργανισμός που επιθυμεί να καταχωρίσει μερικούς ή όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του με έναν κοινό αριθμό καταχώρισης, πρέπει να έχει υπόψη του τον κίνδυνο απώλειας του κοινού αριθμού καταχώρισης, σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παραβίαση σε ένα μόνο χώρο (τοποθεσία).

Μια επιχείρηση μπορεί να καταχωρίσει αρχικά τους επιμέρους χώρους δραστηριοτήτων της και στη συνέχεια να τους ενοποιήσει υπό έναν κοινό αριθμό καταχώρισης ως έναν ενιαίο οργανισμό.

Παραδείγματα:

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
- Κατασκευή μηχανικών εξαρτημάτων
- Εταιρείες χημικών προϊόντων
- Διάθεση αποβλήτων

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Συμβατότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της εταιρείας και του χώρου δραστηριοτήτων
- Σημαντικές τοπικές επιπτώσεις θα αναφέρονται στην περιβαλλοντική δήλωση
- Αλληλεπίδραση περιβαλλοντικών πτυχών μεταξύ διαφορετικών χώρων δραστηριοτήτων
- Εταιρικός έλεγχος των τοπικών συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Κάθε χώρος δραστηριοτήτων μπορεί να καταχωριστεί ξεχωριστά
- Απώλεια κοινής καταχώρισης λόγω παραβίασης σε ένα μόνο χώρο δραστηριοτήτων

4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΚΑΘΟΡΙΣΤΕΙ ΕΝΑΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στην περίπτωση οργανισμών για τους οποίους δεν είναι εύκολο να καθοριστεί ένας χώρος δραστηριοτήτων, είναι πολύ σημαντικό, σε περίπτωση αμφιβολίας, τόσο ο οργανισμός όσο και οι επαληθευτές να συμβουλευούνται τον αρμόδιο φορέα σχετικά με την καταλληλότητα καταχώρισης της οργανωτικής ενότητας που έχει επιλεγεί σύμφωνα με τις αρχές του EMAS.

Στην περίπτωση αυτή, το πεδίο λειτουργίας και υποδομής πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένο, πλήρως ενσωματωμένο στο σύστημα διαχείρισης και να περιγράφεται επακριβώς στην περιβαλλοντική δήλωση. Ιδιαίτερα στους οργανισμούς αυτούς είναι σημαντικό να καθορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες για τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές και ο επαληθευτής να έχει στοιχεία που πιστοποιούν ότι ο οργανισμός διαθέτει την κατάλληλη διαδικασία για τον έλεγχο των εν λόγω πτυχών. Λόγω του ότι οι οργανισμοί αυτοί λειτουργούν γενικά σε μεγάλες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων πόλεων ή μητροπόλεων, ο οργανισμός πρέπει να παρέχει στοιχεία, ανάλογα με την περίπτωση, που πιστοποιούν ότι:

- εξέτασε τους κινδύνους για το περιβάλλον και τον πληθυσμό,
- υιοθέτησε κατάλληλα σχέδια για να ενημερώσει το κοινό πως πρέπει να συμπεριφερθεί σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- προετοίμασε συστηματική ενημέρωση σχετικά με τα επίπεδα μόλυνσης,
- εξέτασε την υποδομή που υπόκειται στον έλεγχό του.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας οργανισμός, παρά το γεγονός ότι ελέγχει διαφορετικούς χώρους δραστηριοτήτων σε μια καθορισμένη περιοχή, δεν μπορεί να λειτουργήσει κάθε χώρο ξεχωριστά, με αποτέλεσμα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επιμέρους χώρων να συνδέονται μεταξύ τους. Στην περίπτωση αυτή, οι επιμέρους χώροι δραστηριοτήτων πρέπει να θεωρούνται ως ένας ενιαίος οργανισμός προκειμένου να καταχωρισθούν στο EMAS.

Παραδείγματα:

- Παροχή υπηρεσιών (θέρμανση, ύδρευση, αέριο, ηλεκτροδότηση, κ.λπ.)
- Τηλεπικοινωνίες
- Μεταφορές
- Αποκομιδή απορριμάτων

5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΕΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στην περίπτωση οργανισμών που εκτελούν λειτουργίες σε χώρους δραστηριοτήτων που δεν τους ανήκουν, για ορισμένα χρονικά διαστήματα, ο επαληθευτής θα ελέγχει το σύστημα διαχείρισης του οργανισμού και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του σε επιλεγμένους προσωρινούς χώρους δραστηριοτήτων, οι οποίοι είναι αντιπροσωπευτικοί της ικανότητας περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού. Ο επαληθευτής πρέπει να χρησιμοποιεί τεχνικές ελεγκτικής δειγματοληψίας ορθής πρακτικής, προκειμένου να πιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών στους επιλεγμένους χώρους.

Ο οργανισμός θα παρέχει στοιχεία που πιστοποιούν ότι εφαρμόζονται οι διαδικασίες και τεχνολογίες που έχει υιοθετήσει, οι οποίες είναι κατάλληλες για τους συγκεκριμένους χώρους δραστηριοτήτων στους οποίους πρέπει να λειτουργήσει προσωρινά.

Όπου εφαρμόζονται, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Κατάλληλη τεχνολογία και εκπαίδευση,
- Κατάλληλη περιβαλλοντική ανάλυση των χώρων δραστηριοτήτων πριν από την έναρξη της δραστηριότητας,
- Ανάλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που θα προκύψουν από μελλοντικές προγραμματιζόμενες δραστηριότητες
- Ανακοινώσεις στους κατοίκους της περιοχής και τις τοπικές αρχές, όσον αφορά στις περιβαλλοντικές πτυχές που σχετίζονται με το πρόγραμμα εργασιών καθώς και τις αντίστοιχες λύσεις που έχουν προσδιοριστεί,
- Εκπόνηση σχεδίων αποκατάστασης ή λύσεων για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών της εμπλεκόμενης περιοχής στο τέλος λειτουργίας.

Οι προσωρινοί χώροι δραστηριοτήτων θα περιλαμβάνονται στη διαδικασία επαλήθευσης, με τη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων, και αυτό γιατί δεν καταχωρίζεται μόνο η τοποθεσία τους αλλά και οι δραστηριότητές τους.

Παραδείγματα:

- Κατασκευαστικές εταιρείες
- Εταιρείες καθαρισμού
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών
- Φορείς καταπολέμησης της μόλυνσης
- Τσίρκα

6. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ ΧΩΡΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΕΝΑΣ ΕΝΙΑΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι κάτοικοι των γειτονικών περιοχών ενός μεγάλου χώρου δραστηριοτήτων, οι τοπικές αρχές και οι φορείς επιβολής περιβαλλοντικών μέτρων ενδιαφέρονται ιδιαίτερα να αντιμετωπίσουν ένα ενιαίο περιβαλλοντικό πρόγραμμα με κοινές ευθύνες για όλη την περιοχή. Ανεξάρτητες μεταξύ τους εταιρείες ενδέχεται να θέλουν να συγκεντρώσουν πόρους προκειμένου να καταχωρισθούν ως ενιαίος οργανισμός στο EMAS. Ο κανονισμός επιτρέπει κάτι τέτοιο, καθώς ο όρος «οργανισμός» σημαίνει μια, εταιρεία, ένωση, εκμετάλλευση, επιχείρηση, αρχή ή ίδρυμα, ή τμήματα ή συνδυασμοί αυτών, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, με ιδία λειτουργία και διοίκηση.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι οργανισμοί που συμμετέχουν, προκειμένου να καταχωρισθούν ως ένας ενιαίος οργανισμός, πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν κοινή ευθύνη (πολιτική, διαδικασίες, κ.λπ.) για τη διαχείριση των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων συμπεριλαμβανομένου, ιδιαίτερα, του καθορισμού στόχων, σκοπών και διορθωτικών ενεργειών. Απαιτείται από όλους αυτούς τους οργανισμούς, που εκπονούν ένα κοινό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός, να επιδείξουν συνεχή βελτίωση στις επιδόσεις των σημαντικών πτυχών και επιπτώσεών τους, σύμφωνα με την πολιτική, τους στόχους και το πρόγραμμά τους. Δεδομένου ότι διάφοροι επιμέρους χώροι δραστηριοτήτων θα καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός, απαιτείται επίσης να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, του παραρτήματος 1.B σημείο 2 και του παραρτήματος III σημείο 3.7, καθώς και να είναι σε θέση να εξηγήσουν γιατί οι βελτιωμένες επιδόσεις δεν είναι πιθανόν εμφανείς σε καθέναν από αυτούς τους χώρους δραστηριοτήτων χωριστά.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον από τον οργανισμό που έχει καταχωρισθεί στο EMAS. Επομένως, στην περίπτωση ενός επιχειρησιακού πάρκου, το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με το όνομα του επιχειρησιακού πάρκου. Σε κάθε περίπτωση, ένας ανεξάρτητος οργανισμός μπορεί να καταχωρισθεί και μεμονωμένα, εκτός από την καταχώριση του επιχειρησιακού πάρκου.

Παραδείγματα:

- Μικρή βιομηχανική περιοχή
- Συγκρότημα εγκαταστάσεων αναψυχής
- Επιχειρησιακά πάρκα

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Κοινή περιβαλλοντική πολιτική και πρόγραμμα
- Κοινές ευθύνες διαχείρισης
- Απώλεια κοινής καταχώρησης λόγω παραβίασης σε ένα μόνο χώρο δραστηριοτήτων

7. ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΜΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΗ ΕΥΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ, ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΤΑ ΙΔΙΑ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΘΟΥΝ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ

Στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 όπου αναφέρεται ότι: «... Προκειμένου να προωθήσουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρωμένων σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι τοπικές αρχές, σε συνεργασία με βιομηχανικές ενώσεις, εμπορικά επιμελητήρια και ενδιαφερόμενα μέρη, μπορούν να συνδράμουν στον προσδιορισμό σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι ΜΜΕ μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιήσουν αυτά τα στοιχεία για τη διαμόρφωση του περιβαλλοντικού τους προγράμματος και τον καθορισμό των σκοπών και στόχων του συστήματος διαχείρισής τους στο πλαίσιο του EMAS ...».

Στις γεωγραφικές αυτές περιοχές, οι ΜΜΕ (οι οποίες πολύ συχνά μπορεί να έχουν κοινό τεχνολογικό επίπεδο, τις ίδιες μεθόδους παραγωγής και σχεδόν τα ίδια συστήματα οργάνωσης και διαχείρισης), πρέπει να:

- εξετάζουν τις αθροιστικές επιπτώσεις των διεργασιών παραγωγής τους,
- αλληλεπιδρούν με την ίδια κοινότητα, τα ίδια όργανα, τους ίδιους φορείς περιβαλλοντικού ελέγχου σε τοπικό επίπεδο, σε σχέση με τα περιβαλλοντικά τους προβλήματα. Πράγματι, αντιμετωπίζουν πανομοιότυπες ανάγκες όσον αφορά στην ποιότητα του περιβάλλοντος,
- εξετάζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους και αυτών που οφείλονται στις βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στη γεωγραφική περιοχή, καθώς και σε δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και κατοικίες.

Από την άλλη πλευρά, έχουν τη δυνατότητα:

- αναζήτησης κοινών λύσεων για την επίλυση των περιβαλλοντικών τους προβλημάτων (προκειμένου να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των εγκαταστάσεων για μείωση των ρυπογόνων ουσιών, να υπερνικήσουν τους πολιτιστικούς περιορισμούς ή τις αδυναμίες τους στον τομέα της περιβαλλοντικής διαχείρισης, κ. ο. κ.),
- αλληλοϋποστήριξης, π.χ.
 - ανταλλάσσοντας εμπειρίες για τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων,
 - εκπονώντας ένα κοινό σχέδιο περιβαλλοντικής πολιτικής και προγράμματος,
 - διενεργώντας εσωτερικούς ελέγχους, ο ένας οργανισμός στους εταίρους του και αντίστροφα, για τον ευχερέστερο προσδιορισμό των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων,
 - προσλαμβάνοντας ένα κοινό σύμβουλο περιβάλλοντος,
 - χρησιμοποιώντας τις ίδιες υποδομές για τη διαχείριση των διαφόρων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, αποτεφρωτές απορριμμάτων, χωματερές, κ.λπ. και ιδρύοντας συγκεκριμένους οργανισμούς, όπως κοινοπραξίες, για αυτές,
 - και, στο πλαίσιο των κοινών τους προσπάθειών να υλοποιήσουν το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, προσλαμβάνοντας τον ίδιο επαληθευτή ο οποίος μπορεί, λόγω των κοινών στοιχείων μεταξύ των επιμέρους συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, να διευκολύνει τη διαδικασία επαλήθευσης και επικύρωσης και να μειώσει το αντίστοιχο κόστος.
- συμμετοχής σε τοπικά περιβαλλοντικά έργα, όπως οι διεργασίες του προγράμματος δράσης 21 (τοπικές περιβαλλοντικά αρχές ή βιομηχανικοί οργανισμοί μπορούν να υποστηρίξουν τις δραστηριότητες αυτές ενισχύοντας τη δημιουργία δικτύων).

Λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα που προαναφέρθηκαν, ο ορισμός ενός γενικού προγράμματος, το οποίο θα εφαρμοστεί από τοπικές αρχές, βιομηχανικές ενώσεις, εμπορικά επιμελητήρια, στο πλαίσιο της αρχικής περιβαλλοντικής ανάλυσης του συνόλου της περιοχής, αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο προκαταρκτικό βήμα για να προσεγγίσουν οι ΜΜΕ το EMAS.

Αυτό το περιφερειακό περιβαλλοντικό πρόγραμμα πρέπει στη συνέχεια να προσδιοριστεί με σαφήνεια, να δημοσιευτεί και να γίνει αποδεκτό από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και να αποσκοπεί σε σημαντικές περιβαλλοντικές βελτιώσεις για το σύνολο της περιοχής.

Μετά την υιοθέτηση και αναγνώριση περιβαλλοντικών στόχων και σκοπών, κάθε οργανισμός (ΜΜΕ, δημόσιες υπηρεσίες, τοπικές αρχές, κ.λπ.) μπορεί στη συνέχεια, σε εθελοντική βάση σύμφωνα με τη διαδικασία του EMAS να ορίσει τα απαραίτητα βήματα προκειμένου να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και να επιδιώξει την καταχώρισή του ως μεμονωμένος οργανισμός.

Σε μια τέτοια περίπτωση, ο επαληθευτής πρέπει να εκτιμήσει κατά πόσον το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι σε θέση να επιτύχει τους συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους κάθε επιμέρους οργανισμού σύμφωνα με το γενικό πρόγραμμα, τους σκοπούς και στόχους για το σύνολο της περιοχής. Στη συνέχεια, η περιβαλλοντική δήλωση πρέπει, εκτός από το απαραίτητο περιεχόμενο στο πλαίσιο του EMAS, να προσδιορίζει με σαφήνεια τη συγκεκριμένη συνεισφορά κάθε επιμέρους οργανισμού στην επίτευξη των στόχων του συνολικού περιβαλλοντικού προγράμματος.

Παραδείγματα:

- Βιομηχανικές περιοχές
- Τουριστικές περιοχές
- Εμπορικά κέντρα

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Ορισμός φορέα προώθησης
- Έγκριση της μελέτης σκοπιμότητας
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των γενικών περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων
- Συμμετοχή στο τοπικό Πρόγραμμα Δράσης 21

8. ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Σε περίπτωση που ο οργανισμός ο οποίος επιθυμεί να καταχωρισθεί στο EMAS είναι ένας δημόσιος φορέας, πρέπει να σημειωθεί ότι οι έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές, όπως αυτές που αποτελούν συνεπακόλουθα των πολιτικών του φορέα, μπορεί να είναι οι πιο σημαντικές και, συνεπώς, τα προβλήματα που θα εξεταστούν δεν είναι δυνατό να περιοριστούν μόνο στην οργανωτική διαχειριστική δομή και στις αντίστοιχες άμεσες περιβαλλοντικές πτυχές.

Πράγματι, οι πολιτικές ευθύνες μιας δημόσιας διοίκησης συνδέονται με τη διαχείριση της περιοχής και την ποιότητα ζωής, παρούσας και μελλοντικής, των πολιτών που εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιότητάς της.

Για ορισμένες τοπικές αρχές ή κρατικούς φορείς, λόγω της πολυπλοκότητας της διαχείρισης και των πτυχών που πρέπει να εξεταστούν, μπορεί να γίνει αποδεκτή η ξεχωριστή καταχώριση μεμονωμένων τμημάτων των εν λόγω οργανισμών. Στην περίπτωση αυτή οι ανακοινώσεις στο κοινό και η χρήση του λογότυπου πρέπει να μην είναι διφορούμενες και να αναφέρονται σαφώς μόνο στο συγκεκριμένο κλάδο ή μονάδα που έχει καταχωρισθεί.

Στους οργανισμούς αυτούς συνιστάται να θεσπίσουν μια περιβαλλοντική πολιτική αναφοράς, την οποία να μπορεί να ακολουθήσει κάθε τμήμα του οργανισμού.

Παραδείγματα:

- Τοπικές αρχές
- Υπουργεία
- Κρατικές υπηρεσίες
- Τοπικό Πρόγραμμα Δράσης 21

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Διαβούλευση και συναίνεση των πολιτών
- Οικονομική ανάπτυξη και συμβατότητα με το περιβάλλον
- Αξιολόγηση εναλλακτικών στρατηγικών επιλογών και αντίστοιχες προτεραιότητες
- Περιφερειακά σχέδια και αντίστοιχοι μετρήσιμοι στόχοι και ευθύνες
- Συνεχής επαλήθευση και παρακολούθηση του περιβαλλοντικού σχεδίου
- Ισορροπία μεταξύ ιδιωτικής πρωτοβουλίας και κοινωνικών αναγκών
- Εκπαίδευση των πολιτών και των οικονομικών παραγόντων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ, ΕΠΙΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά την πρώτη επαλήθευση, το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) υποχρεώνει τον επαληθευτή, σε συμφωνία με τον οργανισμό, να καταρτίζει και να συνομολογεί ένα πρόγραμμα επαλήθευσης για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους 36 μήνες. Μετά την πρώτη επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης, το EMAS απαιτεί επίσης οι πληροφορίες να ενημερώνονται ετησίως και οποιεσδήποτε αλλαγές να επικυρώνονται ετησίως, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις. Στις παρούσες κατευθύνσεις προσδιορίζονται τα ζητήματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων στις οποίες ενδεχομένως να είναι δικαιολογημένες κάποιες παρεκκλίσεις από την ετήσια συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης. Παρέχονται επίσης κατευθύνσεις σχετικά με τη συχνότητα των εσωτερικών ελέγχων.

Για λόγους σαφήνειας, στις παρούσες κατευθύνσεις οι κάτωθι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής έννοια:

Επαλήθευση - η εκτίμηση (έλεγχος) η οποία διεξάγεται από τον επαληθευτή περιβάλλοντος, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η περιβαλλοντική πολιτική, το σύστημα διαχείρισης και η(οι) διαδικασία(-ες) ελέγχου ενός οργανισμού συμμορφούνται με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Εδώ περιλαμβάνονται η επίσκεψη στον οργανισμό, η εξέταση εγγράφων/καταστάσεων και η συνέντευξη με το προσωπικό.

Επικύρωση - η εκτίμηση η οποία διεξάγεται από τον επαληθευτή περιβάλλοντος, προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον οι πληροφορίες και τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική δήλωση του οργανισμού είναι βάσιμα, αξιόπιστα και ορθά και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα III σημείο 3.2.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ

2.1. Απαίτηση

Ο επαληθευτής περιβάλλοντος, σε συνεννόηση με τον οργανισμό, καταρτίζει πρόγραμμα με σκοπό να διασφαλιστεί ότι όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την καταχώριση στο EMAS επαληθεύονται σε περίοδο η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες (παράρτημα V σημείο 5.6).

2.2. Σκοπός

Η απαίτηση αυτή σκοπό έχει να διαβεβαιώσει τη διοίκηση του οργανισμού και τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι η περιβαλλοντική πολιτική, το σύστημα διαχείρισης, οι διαδικασίες, οι πληροφορίες, η μέτρηση και η παρακολούθηση των δεδομένων ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Η τακτική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του επαληθευτή και του οργανισμού βοηθά στην οικοδόμηση αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης στους χρήστες του EMAS, καθώς και στο ίδιο το σύστημα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής επιτήρηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) και της περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού, θα ήταν ορθό η επαληθευθεί κάθε χρόνο το ένα τρίτο από τις δραστηριότητες του οργανισμού, ούτως ώστε μέχρι το τέλος της ανώτατης χρονικής περιόδου των 36 μηνών να έχουν επαληθευθεί όλες οι δραστηριότητες. Αυτό θα βοηθούσε επίσης στη δημιουργία εμπιστοσύνης στον επαληθευτή σχετικά με την ακρίβεια, την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Εντούτοις, στους μικρούς οργανισμούς και στις μικρές επιχειρήσεις (βλέπε πλαίσιο για ορισμό τους) η επαλήθευση μπορεί να πραγματοποιείται σε μια επίσκεψη, με συχνότητα η οποία μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ του επαληθευτή και του οργανισμού, τουλάχιστον όμως κάθε 36 μήνες για όλο το σύστημα.

Ορισμός του μικρού οργανισμού ή επιχείρησης

ως «μικρή επιχείρηση» ορίζεται μια επιχείρηση η οποία:

- απασχολεί λιγότερους από 50 υπαλλήλους και
- έχει είτε,
 - ετήσιο κύκλο εργασιών έως 7 εκατομμύρια ευρώ, είτε
 - ετήσιο ισολογισμό έως 5 εκατομμύρια ευρώ,

- και δεν αποτελεί ιδιοκτησία, κατά 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου από μία επιχείρηση, ή από κοινού από πολλές επιχειρήσεις.

2.3. Κατευθύνσεις

Ο επαληθευτής καταρτίζει και συνομολογεί το πρόγραμμα επαλήθευσης, μόνο εφόσον έχει ολοκληρωθεί η αρχική πλήρης επαλήθευση και επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης, ο επαληθευτής θα πρέπει να λάβει υπόψη του:

- την ισχύ και την αξιοπιστία του προγράμματος εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των εσωτερικών ελέγχων,
- τον περίπλοκο χαρακτήρα του ΣΠΔ (σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης)
- την περιβαλλοντική πολιτική,
- το μέγεθος, την κλίμακα και τη φύση των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών του οργανισμού,
- τη σημασία των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών του οργανισμού επί των οποίων ασκεί έλεγχο ή αναμένεται ενδεχομένως να έχει κάποια επιρροή,
- την ισχύ του συστήματος διαχείρισης και ανάκτησης δεδομένων και πληροφοριών, καθώς αυτό σχετίζεται με τις πληροφορίες και τα δεδομένα της περιβαλλοντικής δήλωσης,
- το ιστορικό περιβαλλοντικών προβλημάτων,
- την έκταση των δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς κανονισμούς,
- αποτελέσματα προηγούμενων επαληθεύσεων,
- την εμπειρία του οργανισμού όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του EMAS.

Ο επαληθευτής, κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του κανονισμού EMAS δύναται να στηρίξει την εν λόγω εκτίμηση είτε στις λειτουργίες, δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες του οργανισμού, είτε στις περιβαλλοντικές πτυχές στις οποίες ο οργανισμός έχει άμεσο ή/και έμμεσο έλεγχο και επιρροή.

Η επαλήθευση για οργανισμούς με διαπιστευμένη πιστοποίηση ως προς το EN ISO 14001 (ή οποιοδήποτε άλλο περιβαλλοντικό πρότυπο) που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 χρειάζεται να εξετάζει μόνο τα στοιχεία που δεν καλύπτονται από το αναγνωρισμένο πρότυπο. Σε παρόμοιες περιπτώσεις ο επαληθευτής αναμένεται να λάβει υπόψη του το πρόγραμμα εποπτείας του EN ISO 14001 κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης και, αν είναι εφικτό, να προσπαθήσει να συνδυάσει όσο είναι δυνατόν τις επισκέψεις αξιολόγησης, προκειμένου να αποφύγει περιττές επικαλύψεις, κόστος και χρόνο για τον οργανισμό. Ωστόσο, οι δραστηριότητες επαλήθευσης θα διαφέρουν από εκείνες των επισκέψεων εποπτείας που λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια της πιστοποίησης EN ISO 14001. Συγκεκριμένα, πρέπει να καλύπτουν τα επιπλέον σημεία που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I.

3. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

3.1. Απαίτηση

Το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 761/2001 απαιτεί, προκειμένου ο οργανισμός να διατηρήσει την καταχώριση στο EMAS, να «διαβιβάζει τις ετήσιες επικυρωμένες ενημερώσεις της περιβαλλοντικής δήλωσης στον αρμόδιο φορέα και τις δημοσιοποιεί. Επιτρέπονται παρεκκλίσεις όσον αφορά τη συχνότητα της ενημέρωσης υπό συνθήκες που καθορίζει η Επιτροπή στις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει με τη διαδικασία του άρθρου 14 παράγραφος 2, ιδίως για μικρούς οργανισμούς και μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τη σύσταση 96/280/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾ και εφόσον δεν έγιναν λειτουργικές αλλαγές στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.»

Στο παράρτημα III, σημείο 3.4, σχετικά με την ενημέρωση των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στο κοινό, ορίζεται ότι: «ο οργανισμός ενημερώνει σε ετήσια βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο 3.2 και μεριμνά για την ετήσια επικύρωση κάθε αλλαγής από επαληθευτή περιβάλλοντος. Παρεκκλίσεις από τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών επιτρέπονται υπό όρους που καθορίζονται στις κατευθύνσεις που θεσπίζει η Επιτροπή...»

(¹) EE L 107 της 30.4.1996, σ. 4.

Αυτό επαναλαμβάνεται και στο παράρτημα V, σημείο 5.6. όπου αναφέρεται: «επιπλέον, ο επαληθευτής επικυρώνει, κατά διαστήματα τα οποία δεν υπερβαίνουν τους δώδεκα μήνες, κάθε ενημερωμένη πληροφορία της περιβαλλοντικής δήλωσης. Παρεκκλίσεις από τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών επιτρέπονται υπό όρους που καθορίζονται στις κατευθύνσεις που θεσπίζει η Επιτροπή ...»

3.2. Κατευθύνσεις

Κανονικά απαιτείται η ενημέρωση σε ετήσια βάση των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης και η επικύρωση των αλλαγών. Η πιο αποτελεσματική από άποψη κόστους και η καλύτερη πρακτική είναι να συνδέεται η επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης με το συνεχές πρόγραμμα επαλήθευσης. Ο χρόνος, η προσπάθεια και το κόστος της επικύρωσης θα εξαρτηθούν από την ποιότητα του συστήματος διαχείρισης και ανάκτησης δεδομένων και πληροφοριών που χρησιμοποιήθηκε για την κατάρτιση της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Κατά κανόνα, τα δεδομένα και οι πληροφορίες σχετικά με την επίδοση του οργανισμού [παράρτημα III, σημείο 3.2 στοιχείο ε)] θα αλλάζουν κάθε χρόνο και απαιτείται ενημέρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης, μολονότι μόνο οι αλλαγές χρειάζονται επικύρωση. Η ενημέρωση των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης δεν απαιτεί τη δημοσίευση νέας περιβαλλοντικής δήλωσης κάθε χρόνο, απλώς πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό. Σκοπός του EMAS είναι να ενθαρρύνει την κοινοποίηση αξιόπιστων πληροφοριών στο κοινό, όσον αφορά τις βελτιώσεις στην περιβαλλοντική επίδοση. Αυτό μπορεί να γίνει, παραδείγματος χάριν, με την εκπόνηση μιας ξεχωριστής ανεξάρτητης περιβαλλοντικής δήλωσης ή εμπερικλείοντας τέτοιου είδους πληροφορίες στη λογιστική έκθεση, σε έντυπη μορφή ή σε ιστοθέση. Βλέπε χωριστές κατευθύνσεις της Επιτροπής για την περιβαλλοντική δήλωση στο παράρτημα I της σύστασης 2001/680/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾.

Μολονότι οι ενημερωμένες πληροφορίες των μικρών επιχειρήσεων και των μικρών οργανισμών δεν χρειάζεται να παρουσιάζονται σε ένα ογκώδες, πολυδάπανο και πολυτελές έγγραφο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 επιτρέπει στους εν λόγω οργανισμούς να μειώσουν τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών και την επικύρωσή τους. Συνεπώς, μόνο οι εν λόγω οργανισμοί εξαιρούνται από την ετήσια επικύρωση ενημερωμένων πληροφοριών (βλέπε παραδείγματα στο τετραγωνίδιο που ακολουθεί), εκτός εάν αντιμετωπίζουν:

- πολύ σοβαρούς περιβαλλοντικούς κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, ή
- σημαντικές λειτουργικές αλλαγές του περιβαλλοντικού τους συστήματος διαχείρισης, ή
- σημαντικές νομικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, ή
- σημαντικά τοπικά ζητήματα,

περίπτωση κατά την οποία ο επαληθευτής πρέπει να απαιτεί επικυρωμένες ετήσιες ενημερώσεις των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Εάν δεν πραγματοποιείται ετησίως, η ενημέρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης θα αναμένεται εντός περιόδου η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες.

Παραδείγματα:

- Μικρά αρτοποιεία
- Παιδικοί σταθμοί
- Αποκλειστικά καταστήματα

3.3. Επικύρωση αποσπασμάτων της περιβαλλοντικής δήλωσης

Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν αποσπάσματα από την περιβαλλοντική τους δήλωση δε συνδυασμό με τον λογότυπο του EMAS. Παραδείγματος χάριν:

- υποβολή επικυρωμένων δεδομένων εκπομπών στις περιβαλλοντικές ρυθμιστικές αρχές,
- πληροφορίες για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τη μείωση των κλιματικών μεταβολών,
- εκπλήρωση των νομικών απαιτήσεων όσον αφορά την δημόσια κοινοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών σε μετόχους και συνταξιοδοτικά καθεστώτα.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 3 της παρούσας Εφημερίδας.

Κατά τη χρήση του λογότυπου με αποσπάσματα, ο οργανισμός θα χρησιμοποιεί αποσπάσματα μόνον από την τελευταία επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση. Τα αποσπάσματα πρέπει επίσης να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ), να είναι δηλαδή συναφή, σημαντικά και να μην είναι απατηλά ή παραπλανητικά.

Τα αποσπάσματα από την περιβαλλοντική δήλωση που χρησιμοποιούνται μαζί με το λογότυπο του EMAS πρέπει να είναι επικυρωμένα χωριστά. Είναι δυνατόν να εξοικονομηθεί χρόνος, προσπάθεια και κόστος με τον προσδιορισμό των αποσπασμάτων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, ούτως ώστε αυτά να μπορούν να επικυρωθούν συγχρόνως με τη δήλωση.

Για πληροφορίες σχετικά με το λογότυπο βλέπε κατευθύνσεις της Επιτροπής στο παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

4. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

4.1. Απαίτηση

Στο παράρτημα II σημείο 2.9 σχετικά με τη συχνότητα ελέγχων ορίζεται ότι:

«Η συχνότητα ελέγχου οποιασδήποτε δραστηριότητας εξαρτάται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- φύση, έκταση και πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων·
- σημασία των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
- σημασία και αμεσότητα των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν από προηγούμενους ελέγχους·
- ιστορικό των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Οι οργανισμοί καθορίζουν οι ίδιοι το πρόγραμμα ελέγχου και τη συχνότητα των ελέγχων, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της Επιτροπής ...»

4.2. Σκοπός

Σκοπός είναι να διασφαλιστεί η εκπόνηση ενός προγράμματος ελέγχου, το οποίο παρέχει στη διοίκηση τις πληροφορίες που χρειάζεται προκειμένου να επανεξετάσει την περιβαλλοντική επίδοση του οργανισμού και την αποτελεσματικότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και να είναι σε θέση να καταδείξει ότι αυτά είναι υπό έλεγχο. Παρέχει επίσης στον επαληθευτή τη βάση για να εκπονήσει και να συνομολογήσει με τον οργανισμό το πρόγραμμα επαλήθευσης, καθώς και να καθορίσει τη συχνότητα επισκέψεών του στον οργανισμό.

4.3. Κατευθύνσεις

Κατά την κατάρτιση ενός προγράμματος ελέγχου η ορθή πρακτική θα ήταν να ελέγχονται οι δραστηριότητες, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προκαλούν ή έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν τις πιο σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συχνότερα από άλλα ήσσονος σημασίας. Ο οργανισμός θα πρέπει επίσης να διεξάγει ελέγχους τουλάχιστον σε ετήσια βάση, εφόσον αυτό θα βοηθήσει να καταδειχθεί στη διοίκηση του οργανισμού και στον επαληθευτή ότι έχει τον έλεγχο των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΤΟΥ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΑΡΧΕΣ

Κανονισμός αναφοράς

Οι παρούσες κατευθύνσεις εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της κοινοτικής νομοθεσίας ή της εθνικής νομοθεσίας ή των τεχνικών προτύπων που δεν διέπονται από την κοινοτική νομοθεσία, ιδίως την οδηγία 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Σεπτεμβρίου 1984, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση⁽¹⁾, και των υποχρεώσεων που υπέχουν οι οργανισμοί δυνάμει αυτών των νόμων και προτύπων.

1.1. Σκοποί του λογότυπου του EMAS

Ένα από τα βασικά στοιχεία του αναθεωρημένου συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) είναι η εισαγωγή διαφορετικών εναλλακτικών επιλογών για την κοινοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών στους ενδιαφερομένους. Οι οργανισμοί θα ενθαρρύνονται να εξηγούν την περιβαλλοντική τους επίδοση στο κοινό και στους πελάτες τους χρησιμοποιώντας πρόσθετες εναλλακτικές λύσεις κοινοποίησης.

Το λογότυπο του EMAS αποτελεί σήμα κατατεθέν του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Ο σκοπός του λογότυπου EMAS είναι να δείχνει στο κοινό και στα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη:

- την καθιέρωση και την εφαρμογή ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- τη συστηματική, αντικειμενική και περιοδική αξιολόγηση της επίδοσης τέτοιων συστημάτων,
- την παροχή πληροφοριών σε θέματα περιβαλλοντικής επίδοσης και έναν ανοικτό διάλογο με το ευρύ κοινό και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη,
- την ενεργό ανάμιξη, περιλαμβανομένης της δέουσας κατάρτισης των εργαζομένων,

από τον οργανισμό, περιλαμβανομένης της διάταξης για τη συμμόρφωση προς τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία. Δείχνει ιδιαίτερα ότι η οργάνωση δημοσιοποιεί περιοδικές περιβαλλοντικές δηλώσεις οι οποίες έχουν επικυρωθεί από ανεξάρτητο επαληθευτή.

Σε αυτό το πλαίσιο το λογότυπο EMAS έχει τριπλή λειτουργία:

- να αποδείξει την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχει ένας οργανισμός αναφορικά με την περιβαλλοντική του επίδοση,
- να αποδείξει τη δέσμευση του οργανισμού στη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης και στην ορθή διαχείριση των περιβαλλοντικών του πτυχών,
- να ευαισθητοποιήσει σχετικά με το σύστημα το κοινό, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους οργανισμούς που είναι πρόθυμοι να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Κοινότητα προτίθεται να προσδώσει αξία στο EMAS δημιουργώντας νέες και αξιόπιστες εναλλακτικές επιλογές για τους οργανισμούς που είναι καταχωρισμένοι στο EMAS, ώστε να μπορούν να καταδείξουν την περιβαλλοντική τους επίδοση και τη δέσμευσή τους στην προστασία του περιβάλλοντος, επικοινωνώντας με τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσα από ένα ευρύ φάσμα διαφορετικά μέσων, όπως προτείνονται στο παρόν έγγραφο.

1.2. Σχέση μεταξύ του λογότυπου του EMAS και των συστημάτων οικολογικής σήμανσης [άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

Το λογότυπο του EMAS συμβολίζει:

- εθελοντικές προληπτικές προσπάθειες εκ μέρους των καταχωρισμένων οργανισμών για συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής τους επίδοσης πέραν των κανονιστικών απαιτήσεων,

⁽¹⁾ ΕΕ L 250 της 24.4.2001, σ. 1.

- ένα λειτουργικό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζει τους στόχους που θέτει ο οργανισμός και
- το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχονται, π.χ. στην περιβαλλοντική δήλωση, είναι αξιόπιστες και επικυρωμένες από διαπιστευμένο επαληθευτή περιβάλλοντος.

Διαφοροποιημένα από το λογότυπο του EMAS, τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης για προϊόντα και υπηρεσίες έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά:

- είναι από τη φύση τους επιλεκτικά, και συνεπώς υποδηλώνουν συγκριτικό ισχυρισμό μεταξύ προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών που φέρουν το οικολογικό σήμα σε σχέση με εκείνα που δεν το φέρουν,
- δείχνουν ότι εκπληρώνονται οικολογικά κριτήρια που έχει θέσει τρίτο μέρος, με βάση τα οποία μόνον ορισμένα προϊόντα ανταποκρίνονται στην ποιότητα της αγοράς,
- ο ορισμός των σχετικών κριτηρίων ακολουθεί μια (ως επί το πλείστον επίσημα) εγκεκριμένη συμβουλευτική διαδικασία.

Τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης μπορούν να παράσχουν σημαντικές πληροφορίες ως προς τις περιβαλλοντικές πτυχές που σχετίζονται με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

Το λογότυπο EMAS δεν υποδηλώνει κανένα από αυτά τα χαρακτηριστικά ούτε πρόκειται να χρησιμοποιηθεί με τρόπο που οδηγεί σε σύγχυση με αυτά τα χαρακτηριστικά.

Αποτελεί ευθύνη των οργανισμών, των επαληθευτών και των αρμόδιων φορέων να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση με σήματα περιβαλλοντικών προϊόντων. Γι' αυτόν το σκοπό ο οργανισμός πρέπει να επιλέξει προσεκτικά τις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται και να σχεδιάσει εργαλεία επικοινωνίας προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν σύγχυση. Είναι ευθύνη του επαληθευτή να αξιολογήσει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία του μηνύματος που θα αποσταλεί στον πελάτη, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα III, σημεία 3.2. και 3.5. και σύμφωνα με τα καθήκοντά του, όπως ορίζονται στο παράρτημα V.

2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) αριθ. 761/2001

2.1. Σχετικές νομοθετικές διατάξεις

α) Το άρθρο 8 του κανονισμού («Λογότυπο») ορίζει:

- τους όρους υπό τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί το λογότυπο του EMAS δηλαδή την προϋπόθεση να υπάρχει η δεδομένη στιγμή καταχώριση στο EMAS (παράγραφος 1),
- τις πέντε διαφορετικές επιλογές για τη χρήση του (παράγραφος 2) και
- τις περιπτώσεις στις οποίες δεν θα χρησιμοποιηθεί, δηλαδή σε προϊόντα ή στη συσκευασία τους και σε συνδυασμό με συγκριτικούς ισχυρισμούς (παράγραφος 3).

β) Το παράρτημα III, σημείο 3.5, «Δημοσίευση των πληροφοριών», παρέχει επιλογές για ενημέρωση του κοινού, πέραν της περιβαλλοντικής δήλωσης, και στα στοιχεία α) και στ) προσδιορίζει τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται εάν προκύψουν νέες πληροφορίες και χρησιμοποιηθούν φέροντας το λογότυπο του EMAS. Σύμφωνα με το παράρτημα III, σημείο 3.5, οι πληροφορίες πρέπει να είναι:

- σαφείς και μη παραπλανητικές,
- τεκμηριωμένες και επαληθεύσιμες,
- συναφείς και χρησιμοποιούμενες εντός του κατάλληλου πλαισίου,
- αντιπροσωπευτικές της συνολικής περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού,
- μη επιδεχόμενες παρερμηνεία,
- σημαντικές σε σχέση με τις συνολικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Οι οργανισμοί υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ) και όταν χρησιμοποιούν το λογότυπο EMAS σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες, όπως εξηγείται στο κεφάλαιο 5.

- γ) Το παράρτημα IV «Ελάχιστες απαιτήσεις για το λογότυπο» ορίζει τις δύο μορφές του λογότυπου: μία που υποδηλώνει «επαληθευμένη περιβαλλοντική διαχείριση» (έκδοση 1) και μια δεύτερη που υποδηλώνει «επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες» (έκδοση 2). Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός καταχώρισης του οργανισμού.

Η μορφή του λογότυπου, σύμφωνα με το παράρτημα IV, επιτρέπεται να αλλάξει μόνον υπό τις συνθήκες που ορίζονται στην παράγραφο 2.2.

2.2. Χρήση του λογότυπου για την προώθηση του συστήματος EMAS

Αναγνωρίζεται η ανάγκη να χρησιμοποιηθεί το λογότυπο για την προώθηση του συστήματος EMAS. Σε αυτό το πλαίσιο δεν ενδείκνυται η χρήση των λέξεων «Επικυρωμένες πληροφορίες» ή «Επαληθευμένη περιβαλλοντική διαχείριση» ούτε η χρήση ενός αριθμού καταχώρισης. Συνεπώς, το λογότυπο δύναται να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση του EMAS με την ακόλουθη μορφή:

Για τους ακόλουθους σκοπούς π.χ.:

- διαφημιστικό υλικό (σήματα, κ.λπ.)
- δημοσιογραφικά άρθρα
- κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής
- βιβλία, δημοσιεύσεις σχετικά με το EMAS

Υπό τον όρο ότι:

- δεν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την επωνυμία κάποιου οργανισμού και
- δεν δίδει την εντύπωση της καταχώρισης στο σύστημα ή ότι ο χρήστης του λογότυπου με αυτή τη μορφή δεν εκφράζει κανένα περιβαλλοντικό ισχυρισμό για τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του.

2.3. Πώς λειτουργεί το λογότυπο σε διαφορετικές κατηγορίες πληροφοριών [άρθρο 8 και παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

Ενώ η έκδοση 1 του λογότυπου υποδεικνύει ότι ένας οργανισμός διαθέτει ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS, η έκδοση 2 υποδεικνύει πως οι συγκεκριμένες πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το λογότυπο έχουν επικυρωθεί στο πλαίσιο του EMAS.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 2 ο κανονισμός του EMAS κατονομάζει πέντε διαφορετικές επιλογές για τη χρήση του λογότυπου:

- α) σε επικυρωμένο πληροφοριακό υλικό, όπως περιγράφεται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, υπό τους όρους που καθορίζονται στις παρούσες κατευθύνσεις. Στην περίπτωση αυτή το λογότυπο υποδεικνύει ότι οι πληροφορίες προέρχονται από μια επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση και πληρούν τις απαιτήσεις του παραρτήματος III σημείο 3.5 (έκδοση 2).
- β) σε επικυρωμένες περιβαλλοντικές δηλώσεις: υπογραμμίζει τη συμμετοχή στο σύστημα και καταδεικνύει ότι το περιεχόμενο της δήλωσης είναι επικυρωμένο (έκδοση 2).
- γ) σε επιστολόχαρτα καταχωρισμένων οργανισμών (έκδοση 1).

- δ) σε πληροφοριακό υλικό που προβάλλει τη συμμετοχή ενός οργανισμού στο EMAS: υποδεικνύει το γεγονός ότι ο οργανισμός συμμετέχει στο EMAS. Η έκδοση 1 του λογότυπου μπορεί π.χ. να χρησιμοποιηθεί σε πινακίδες, κτίρια, ιστοθέσεις, προσκλήσεις κ.λπ.
- ε) σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες μόνον υπό τους όρους που καθορίζονται στις παρούσες κατευθύνσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν ότι δεν γίνεται σύγχυση με σήματα περιβαλλοντικών προϊόντων (έκδοση 2).

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να υπάρχει σαφής σύνδεση με την επωνυμία του οργανισμού.

Οι χρήστες του λογότυπου «οργανισμοί καταχωρισμένοι στο σύστημα EMAS» θα πρέπει να έχουν κατά νου ότι δεν θα πρέπει να υπάρξει παρεξήγηση εκ μέρους του κοινού όταν χρησιμοποιείται το λογότυπο. Για παράδειγμα, κανένας οργανισμός δεν θα χρησιμοποιεί το λογότυπο με τρόπο που θα προκαλέσει σύγχυση ή θα παραπλανήσει το κοινό δηλώνοντας ότι έκανε απλώς κάτι «παρόμοιο» με τον κανονισμό του EMAS ή με τον δικό του τρόπο «σύμφωνα» με τον κανονισμό.

Ενώ η χρήση του λογότυπου στη δήλωση και στα επιστολόχαρτα καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1836/93⁽¹⁾, αρκετές νέες χρήσεις του λογότυπου επιτρέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και αυτές οι χρήσεις αναλύονται παρακάτω,

3. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ α) ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΣΗΜΕΙΟ 3.5 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 761/2001]

3.1. Γενικές απαιτήσεις

Η χρήση του λογότυπου (έκδοση 2) σε επιλεγμένες πληροφορίες πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 3.5.

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πιθανών μορφών δημοσίευσης, πληροφοριών όπως:

- ενημερωτικά φυλλάδια
- φύλλα δεδομένων
- διαφημιστικά φυλλάδια
- διαφημίσεις στις εφημερίδες
- κεφάλαια με περιβαλλοντικά θέματα σε δημοσιεύσεις που δεν σχετίζονται με το περιβάλλον
- ιστοσελίδες κ.λπ.
- τηλεοπτικές.

Η ορθή χρήση του λογότυπου δεν εξαρτάται από τα τεχνικά μέσα με τα οποία παρουσιάζονται οι πληροφορίες. Η γενική απαίτηση που πρέπει να πληροί κάθε χρήση του λογότυπου σε αυτές τις περιπτώσεις είναι:

Να καθίσταται προφανές σε ποιες επικυρωμένες πληροφορίες αναφέρεται το λογότυπο!

Εάν το περιεχόμενο μιας ολόκληρης δημοσίευσης καλύπτεται από την περιβαλλοντική δήλωση και επικυρώνεται από τον επαληθευτή, το λογότυπο δύναται να χρησιμοποιηθεί με οποιοδήποτε τρόπο θεωρείται επαρκής (π.χ. στο εξώφυλλο, στην επικεφαλίδα μιας διαφήμισης, ως γραφικό φόντου ενός κειμένου κ.λπ.).

Οι επικυρωμένες πληροφορίες πρέπει να διακρίνονται ευκρινώς από το υπόλοιπο κείμενο, π.χ. μέσω ενός πλαισίου, διαφορετικής διαμόρφωσης, διαφορετικού χρώματος, μεγέθους ή χρησιμοποιούμενου τύπου χαρακτήρων) όταν:

- αποτελούν μόνο ένα μέρος εντός του κυρίως «σώματος» μιας άλλης δημοσίευσης (π.χ. με τεχνικό ή επιχειρηματικό περιεχόμενο) ή
- παρουσιάζονται σε συνδυασμό με άλλες με επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες (π.χ. ένα σύνολο εντός ενός μεγαλύτερου κειμένου, ή ένα τμήμα μιας έκθεσης εταιρείας κ.λπ.).

⁽¹⁾ ΕΕ L 168 της 10.7.1993, σ. 1, καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Το λογότυπο πρέπει να τοποθετείται με τρόπο που να καθίσταται σαφής η αναφορά του στις επικυρωμένες πληροφορίες.

3.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα επεξηγούν τις αρχές που καθορίζονται στην παράγραφο 3.1 η οποία αφορά τους καταχωρισμένους οργανισμούς. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου σημειώνεται ότι «επιτρέπεται η χρήση» πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ). Στις περιπτώσεις όπου «δεν επιτρέπεται η χρήση» αναφέρεται ποια από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, παραβιάζονται.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 2) στην επικεφαλίδα μιας συγκεντρωτικής κατάστασης συναφών και επικυρωμένων στοιχείων επίδοσης που προορίζεται για τις αρχές	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 2) σε φυλλάδιο για τους εργαζόμενους αποκλειστικά με επικυρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης	επιτρέπεται η χρήση
3	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο ενός ενημερωτικού φυλλαδίου για πελάτες και προμηθευτές, όπου το περιεχόμενο προέρχεται από μία επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση	επιτρέπεται η χρήση
4	Λογότυπο (έκδοση 2) εντός της ετήσιας περιβαλλοντικής έκθεσης ενός οργανισμού holding που περιλαμβάνει καταχωρισμένες και μη καταχωρισμένες θυγατρικές, στον τίτλο του κεφαλαίου που αφορά το σύστημα επικυρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης σε ορισμένα, σαφώς αναφερόμενα τμήματα του οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
5	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο της περιβαλλοντικής έκθεσης μιας εταιρείας στην οποία κάποια τμήματα δεν είναι καταχωρισμένα	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
6	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκθεσης ενός οργανισμού (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
7	Λογότυπο (έκδοση 2) ως υποκείμενο γραφικό για μια συγκεντρωτική κατάσταση επικυρωμένων περιβαλλοντικών δεδομένων σε μια επιχειρηματική έκθεση	επιτρέπεται η χρήση
8	Λογότυπο (έκδοση 2) ως υποκείμενο γραφικό για επικυρωμένες συμβουλές προς τους πελάτες όσον αφορά την ασφαλή διάθεση ενός προϊόντος	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από τις επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες στην ιστοθέση ενός οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από μια επικυρωμένη δήλωση στο φορτηγό μιας καταχωρισμένης εταιρείας διανομών δίπλα από την επωνυμία της εταιρείας που λέει «Μεταξύ 1995 και 1998 έχουμε μειώσει τη μέση κατανάλωση ντίζελ του στόλου των φορτηγών μας κατά 20 % σε xy λίτρα ανά 100 km»	επιτρέπεται η χρήση
11	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από μια δήλωση σε φορτηγό που θα φέρει το εμπορικό λογότυπο μιας εταιρείας λιανοπωλητών «Οι διανομές μας είναι φιλικές προς το περιβάλλον»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
12	Λογότυπο (έκδοση 2) σε μια σελίδα με απαιτήσεις επικυρωμένων πληροφοριών για τους προμηθευτές στο πλαίσιο ενός καταλόγου λιανοπωλητή	επιτρέπεται η χρήση

4. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ δ) ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

4.1. Γενικές απαιτήσεις

Η χρήση του λογότυπου (έκδοση 1) σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σκοπό έχει να ενημερώσει το κοινό και τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι ένας οργανισμός είναι καταχωρισμένος. Συνεπώς, είναι απαραίτητο το λογότυπο να αποδίδεται σαφώς και αποκλειστικά στον καταχωρισμένο οργανισμό. Πρέπει να αποφεύγεται η σύγχυση με οργανισμούς που δεν είναι καταχωρισμένοι στο EMAS.

Οι καταχωρισμένοι οργανισμοί και οι φορείς παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας που εργάζονται για λογαριασμό τους δεν θα δημιουργούν την εντύπωση ότι οι ίδιοι οι τελευταίοι έχουν εκπληρώσει τις απαιτήσεις του EMAS, εάν αυτό δεν είναι αληθές.

4.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα επεξηγούν τις προαναφερθείσες αρχές για τους καταχωρισμένους οργανισμούς.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο ενός ενημερωτικού φυλλαδίου (το οποίο δεν περιέχει περιβαλλοντικές πληροφορίες) (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκδοσης ενός οργανισμού (οργανισμός εν μέρει καταχωρισμένος)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού απαιτείται πλήρης καταχώριση
3	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκδοσης ενός οργανισμού (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	επιτρέπεται η χρήση
4	Δεξαμενή αποθήκευσης σε καταχωρισμένο χώρο δραστηριοτήτων βαμμένη με το λογότυπο (έκδοση 1)	επιτρέπεται η χρήση
5	Λογότυπο (έκδοση 1) σε εφημερίδα με υποκείμενο γραφικό σε μια κοινή διαφήμιση δύο εταιρειών που ανακοινώνουν την περιβαλλοντική τους συνεργασία στην αλυσίδα προμηθειών (η μία είναι καταχωρισμένη, η άλλη όχι)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δημιουργείται η εντύπωση ότι και οι δύο εταιρείες είναι καταχωρισμένες στο EMAS
6	Λογότυπο (έκδοση 1) στον κατάλογο ενός λιανοπωλητή, δίπλα από έναν κατάλογο επώνυμων προμηθευτών (ορισμένοι από τους οποίους δεν είναι καταχωρισμένοι)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δημιουργείται η εντύπωση ότι όλοι οι προμηθευτές είναι καταχωρισμένοι στο EMAS
7	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την θύρα εισόδου ενός αεροσκάφους που κατασκευάστηκε από καταχωρισμένο κατασκευαστή, αλλά το οποίο διαχειρίζεται αεροπορική εταιρεία μη καταχωρισμένη	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δίδεται η εντύπωση ότι η εταιρεία εκμεταλλεύεται το αεροσκάφος με βάση το EMAS
8	Λογότυπο (έκδοση 1) σε λεωφορείο δίπλα από το όνομα μιας καταχωρισμένης αρχής δημόσιων μέσων μεταφοράς που είναι φορέας εκμετάλλευσης του λεωφορείου	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την επωνυμία ενός καταχωρισμένου οργανισμού στον στόλο των οχημάτων του εν λόγω οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 1) σε πινακίδα στην είσοδο ενός καταχωρισμένου πολυκαταστήματος	επιτρέπεται η χρήση
11	Λογότυπο (έκδοση 1) σε έντυπα που χρησιμοποιεί μια καταχωρισμένη δημόσια αρχή	επιτρέπεται η χρήση

5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ ε), ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ α) ΚΑΙ β) ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΣΗΜΕΙΟ 3.5]

5.1. Γενικές απαιτήσεις

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 αποδίδει περισσότερη έμφαση στις έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1836/93. Μεταξύ αυτών τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο. Σκοπό έχει να ενθαρρύνει τους οργανισμούς να εκδίδουν πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική τους επίδοση σε συνδυασμό με τα προϊόντα τους και να χρησιμοποιούν τα δικά τους μέσα εμπορίας προκειμένου να προαγάγουν τους στόχους του EMAS. Αυτό περιλαμβάνει τις περιβαλλοντικές πτυχές που είναι έμμεσα συνδεδεμένες με το προϊόν καθώς και τα άμεσα χαρακτηριστικά του προϊόντος, υπό τον όρο ότι έχουν επικυρωθεί από τον επαληθευτή.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει το λογότυπο να χρησιμοποιείται μόνο του σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες (όπως ένα οικολογικό σήμα). Επιβάλλεται μια σαφώς εμφανής σύνδεση με τις επικυρωμένες πληροφορίες. Οι επικυρωμένες πληροφορίες πρέπει να διακρίνονται από τις λοιπές παρεχόμενες πληροφορίες.

Οι πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το λογότυπο θα πρέπει να έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 3.5 στοιχεία α) ως στ).

Σύμφωνα με το άρθρο 8 στοιχείο ε), σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχεία α) και δ), επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου EMAS προκειμένου να:

- καταδειχθεί η συμμετοχή του οργανισμού στο EMAS (έκδοση 1),
- να καταδειχθεί το γεγονός ότι ένα προϊόν, μια δραστηριότητα και μια υπηρεσία προέρχονται από έναν οργανισμό καταχωρισμένο στο EMAS (έκδοση 1) και να
- προστεθεί αξιοπιστία σε επικυρωμένες πληροφορίες που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες (έκδοση 2).

Επιβάλλεται μια σαφώς εμφανής σύνδεση με τις επικυρωμένες πληροφορίες. Όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τις πληροφορίες που παρέχει το λογότυπο πρέπει να βρίσκονται υπό τον διαχειριστικό έλεγχο καταχωρισμένου οργανισμού.

Το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους όπως:

- σε τυπωμένες διαφημίσεις για προϊόντα (π.χ. σε εφημερίδες, καταλόγους κ.λπ.)
- σε εγχειρίδια χρηστών
- σε άλλα μέσα (π.χ. τηλεόραση, ιστοθέση κ.λπ.)
- σε ράφια και βάσεις παρουσίασης προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών σε πελάτες
- σε περίπτερα έκθεσης κ.λπ.

Ο οργανισμός που χρησιμοποιεί το λογότυπο πρέπει να έχει τον έλεγχο και την ευθύνη για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται το λογότυπο. Πρέπει να υπάρχει σαφώς προσδιορισμένη σχέση μεταξύ του λογότυπου και της δραστηριότητας, του προϊόντος ή της υπηρεσίας με τα οποία σχετίζεται.

Επαναλαμβάνουμε ότι δεν είναι αυτός καθαυτός ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται το λογότυπο που καθορίζει εάν η χρήση του επιτρέπεται ή όχι, αλλά το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να καθίσταται σαφές σε ποιες πληροφορίες αναφέρεται ο οργανισμός.

α) Πληροφορίες που αφορούν έμμεσα το προϊόν, τη δραστηριότητα ή την υπηρεσία:

Εάν το λογότυπο (έκδοση 2) στόχο έχει να δείξει ένα από τα ακόλουθα, πρέπει να δίδονται σχετικές επικυρωμένες πληροφορίες στη διαφήμιση και πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες ως πληροφορίες που σχετίζονται με συγκεκριμένα επικυρωμένα χαρακτηριστικά της περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού:

- χαρακτηριστικά επίδοσης των σχετικών παραγωγικών διαδικασιών
- χαρακτηριστικά της περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού

- περιβαλλοντική πολιτική, σκοπούς και στόχους
- γενικά στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης.

Δεν επιτρέπονται ισχυρισμοί σχετικά με περιβαλλοντικές πτυχές που δεν καλύπτονται επαρκώς από την περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού.

β) Πληροφορίες που σχετίζονται άμεσα με το προϊόν, τη δραστηριότητα ή την υπηρεσία:

Εάν το λογότυπο (έκδοση 2) στόχο έχει να δείξει ένα από τα ακόλουθα, πρέπει να δίδονται σχετικές επικυρωμένες πληροφορίες στη διαφήμιση και πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες ως πληροφορίες που σχετίζονται με συγκεκριμένα επικυρωμένα χαρακτηριστικά του προϊόντος:

- σημαντικά από περιβαλλοντική άποψη χαρακτηριστικά του ίδιου του προϊόντος, της δραστηριότητας ή της υπηρεσίας
- χαρακτηριστικά του προϊόντος στη φάση χρήσης του ή μετά από αυτή
- βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών
- σκοπούς και στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής που σχετίζεται με προϊόν ή υπηρεσία
- στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης που σχετίζονται με ένα προϊόν, μια δραστηριότητα ή μια υπηρεσία.

Δεν επιτρέπονται ισχυρισμοί σχετικά με περιβαλλοντικές πτυχές που δεν καλύπτονται επαρκώς από την περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού.

Τρεις θεμελιώδεις περιορισμοί στη χρήση του λογότυπου πρέπει να τηρούνται. Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου:

- σε προϊόντα και στη συσκευασία τους,
- σε συνδυασμό με συγκριτικούς ισχυρισμούς που αφορούν ανταγωνιστικά προϊόντα, δραστηριότητες ή υπηρεσίες και
- σε διαφημίσεις για προϊόντα χωρίς σαφείς πληροφορίες/ενδείξεις των χαρακτηριστικών του οργανισμού ή του ίδιου του προϊόντος με το οποίο σχετίζεται.

Κατά συνέπεια, το λογότυπο του EMAS δεν μεταδίδει από μόνο του πληροφορίες στον καταναλωτή (όπως συμβαίνει με το οικολογικό σήμα) αλλά φανερώνει την επικυρωμένη κατάσταση των παρεχόμενων πληροφοριών. Με άλλα λόγια, «επισφραγίζει την αξιοπιστία των πληροφοριών» και όχι «την ανωτερότητα του προϊόντος».

Επιπλέον, σε όλες τις περιπτώσεις όπου λειτουργεί σύστημα οικολογικής επισημάνσης για ένα εξεταζόμενο προϊόν, μια δραστηριότητα ή μια υπηρεσία (δηλ. όπου υπάρχουν καθορισμένες απαιτήσεις για το κοινοτικό οικολογικό σήμα ή εθνικά συστήματα οικολογικής επισημάνσης) ισχύουν οι ακόλουθες απαιτήσεις:

- Ο οργανισμός και ο επαληθευτής υποχρεούνται να μεριμνήσουν ιδιαίτερα, όπως ορίζεται στις προαναφερθείσες γενικές αρχές και φαίνεται στα παραδείγματα, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση με υφιστάμενο οικολογικό σήμα.
- Οι οργανισμοί και οι επαληθευτές εξετάζουν κριτήρια οικολογικής επισημάνσης που σχετίζονται με το προϊόν όταν ελέγχουν τις πληροφορίες που θα παρασχεθούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ).
- Όλα τα συστήματα οικολογικής επισημάνσης θα εξεταστούν ώστε να είναι συναφή με την αγορά όπου θα χρησιμοποιηθεί το λογότυπο.
- Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η αναφορά σε κριτήρια καθορισμένα για οικολογικά σήματα.

5.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα επεξηγούν τις αρχές που αναφέρονται στο σημείο 5.1. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου σημειώνεται ότι «επιτρέπεται η χρήση» πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, παράγραφος 3.5, στοιχεία α) έως στ). Στις περιπτώσεις όπου «δεν επιτρέπεται η χρήση» αναφέρεται ποια από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, παράγραφος 3.5, παραβιάζονται.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «παραχθέν από οργανισμό καταχωρισμένο στο EMAS», στο πλαίσιο διαφήμισης	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «περιβαλλοντικά ανώτερο προϊόν σε σχέση με άλλα»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), β), γ), δ) ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
3	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «Μεταξύ 1996 και 1999 αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην παραγωγή αυξημένη κατά 20 %»	επιτρέπεται η χρήση
4	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) σε φωτογραφία προϊόντος χωρίς περαιτέρω πληροφορίες	δεν επιτρέπεται η χρήση εξαιτίας του κινδύνου σύγχυσης με σήμα προϊόντος
5	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία: «60 % των προμηθευτών μας καταχωρίστηκαν στο EMAS το 1998»	επιτρέπεται η χρήση
6	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «Διατίθεται ετήσια ενημερωμένη περιβαλλοντική δήλωση στο...»	επιτρέπεται η χρήση
7	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία: «κατανάλωση ενέργειας του προϊόντος μειωμένη κατά 10 % συγκριτικά με το μοντέλο του 1997»	επιτρέπεται η χρήση
8	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από επικυρωμένη δήλωση τράπεζας που εξηγεί την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών στα κριτήρια των επενδύσεών της	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από επικυρωμένη δήλωση σε κατάλογο λιανοπωλητή που απαριθμεί περιβαλλοντικά κριτήρια για τους προμηθευτές του.	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 2) σε δήλωση καταλόγου λιανοπωλητή που αναφέρει «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων που έχουμε στα ράφια μας έχουν μειωθεί κατά 20 % από το 1998»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), β), γ) και ε) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
11	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «μείωση του θορύβου κατά 10 % σε σύγκριση με το μοντέλο του 1997». Υπάρχει οικολογικό σήμα, το οποίο απαιτεί επίπεδα θορύβου χαμηλότερα από την επίδοση του προϊόντος. Τα κριτήρια του οικολογικού σήματος έχουν ληφθεί υπόψη	επιτρέπεται η χρήση
12	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία για μείωση το 1998 κατά 20 % των διαμαρτυριών για οσμές σε σφαγείο σε σύγκριση με το 1999	επιτρέπεται η χρήση
13	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία πετρελαίου για μείωση του χαρτιού κατά 10 % ανά παραγόμενο τόνο βενζίνης	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων δ) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
14	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) δίπλα από τη φωτογραφία ενός μη καταχωρισμένου θέρετρου στον κατάλογο μιας καταχωρισμένης ταξιδιωτικής εταιρείας.	δεν επιτρέπεται η χρήση δεδομένου ότι ο οργανισμός στον οποίο αποδίδεται το λογότυπο (το θέρετρο) δεν είναι καταχωρισμένος
15	Λογότυπο (έκδοση 2) στη σελίδα 2 καταλόγου ταξιδιωτικής εταιρείας που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού	επιτρέπεται η χρήση
16	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση παραγωγού χαρτιού όπου περιέχονται επικυρωμένες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις για τους προμηθευτές όσον αφορά τη δασική διαχείριση	επιτρέπεται η χρήση
17	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από τις επικυρωμένες πληροφορίες που περιέχονται σε περιοδικό αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας	επιτρέπεται η χρήση

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
18	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για απορροφητικό χαρτί δίπλα από τη δήλωση «Έχουμε επιτύχει ανακύκλωση που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του "Γαλάζιου Άγγελου"»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των απαιτήσεων αυτών των κατευθυντήριων γραμμών (κεφάλαιο 5.1)
19	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για ψυγείο με τον ισχυρισμό ότι «Υπερβαίνουμε κατά 10 % τις απαιτήσεις για το κοινοτικό οικολογικό σήμα»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των απαιτήσεων αυτών των κατευθυντήριων γραμμών (κεφάλαιο 5.1)
20	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για ηλεκτρονικό υπολογιστή που περιέχει εξαρτήματα του προμηθεύουν μη καταχωρισμένες εταιρείες με «Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον κύκλο ζωής μειωμένες υπό το EMAS»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), β), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III